

Két ingyenfüzet: Őszi gyümölcsfaültetés. Miért kellene erős szövetkezetek?

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.

Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földmivelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádlós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P., Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 45. szám.

Vasárnap, november 4.

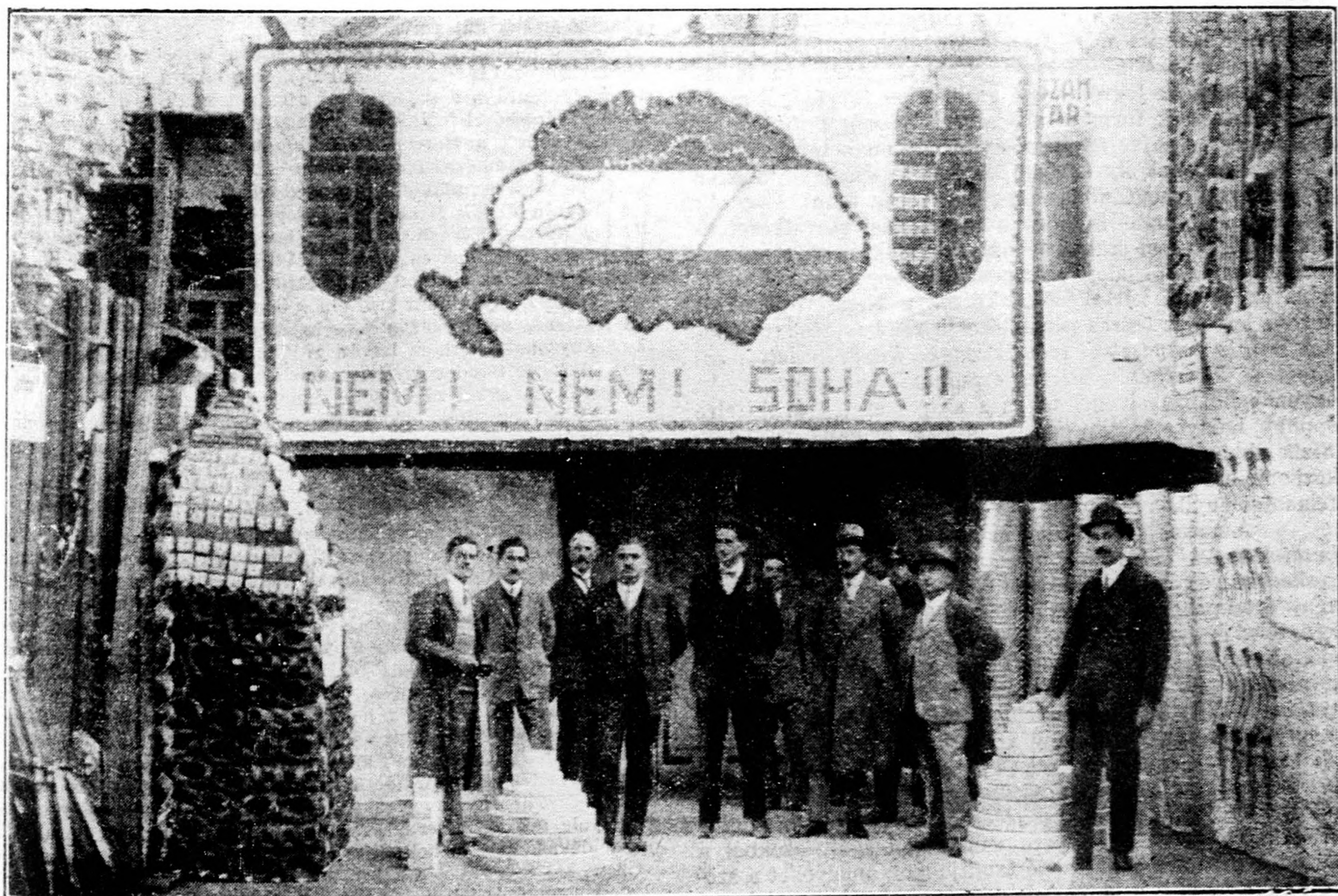
A termelést fokozni, olcsóbbá és jobbá fenni szövetkezés nélkül nem lehet!

Háromezernégyszáz szövetkezeti férfi kongresszusa a Hangya harminc-éves jubileuma alkalmából.

A Hangya-szövetkezetek október hó 25-én, esütörtökön délelőtt tíz órakor tartották meg harminc-éves fennállásuknak alkalmából jubileumi kongresszusukat Budapesten, a városligeti Iparcsarnokban. A hatalmas csarnokot ebből az alkalomból gyönyörűen feldíszítették és a falakon az 1750 szövetkezet neve volt felfüggesztve. Az ünneplőbe öltözött tömeg példás rendben helyezkedett el a széksorokban és valóban felemelő képet nyújtott háromezernégyszáz kiküldött, akik a legnagyobb komolysággal

hallgatták meg azokat a nagyfontosságú kérdéseket, amelyeket a kongresszus szónokai fejtettek ki.

A kongresszuson megjelent Mayer János földmivelésügyi miniszter, Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár, Papp Antal államtitkár, Schandl Károly, az OKH vezérigazgatója, Rauscher Aurél, Láng József, Gatty Kálmán h. államtitkár, Ipolyi-Keller Gyula, Térfi Béla ny. miniszter, Szijj Bálint felsőlházi tag, Csizmadia András, Sokorópátkai Szabó István.

Vasárnapból összeállított „Nem! Nem! Soha!“ térkép a Hangya áruminta-kiállításán.

Kuna P. András, Szabó Sándor, Éhn Kálmán, Meskó Zoltán, Tury Béla, Mózer Ernő országgyűlési képviselők, Jeszenszky Pál udvari tanácsos, Thaly Zsigmond, Bukovszky Ferdinánd miniszteri tanácsos, Ivády Béla, Koós Mihály, a mezőgazdasági kamara igazgatója és még sokan mások az agrárszövetkezeti és közélet előkelőségei közül.

A kongresszust a Himnusz elénekzése után Zichy Aladár gróf, a Hangya elnöke nyitotta meg, majd Mayer János földmívelésügyi miniszter állott fel szólásra.

Mayer János beszéde.

— A Hangya harminc éves működésének évfordulója — mondotta többek közt — kellemes érzéssel tölt el minden szövetkezeti embert. A vidéki szövetkezetek vezetőit büszke öntudat kell, hogy eltöltse a kongresszussal kapcsolatban rendezett áruminta-kiállításnak a szemlélésénél, hogy a *falu érdekében kifejtett becsületes, önzetlen munkásságukkal hozzájárultak ehhez az óriási fejlődéshez. A kiállítás arányai és szépségei arról kell, hogy meggyőzzenek minden falusi szövetkezeti vezetőt, hogy érdemes ezen a téren munkálkodni, mert a szövetkezeti munka meghozza a maga áldásos gyümölcsét. A falu népe mindaddig, amíg általános egyetemes érdekeket szolgál, szövetkezetekbe tömörül, amely szövetkezetek a falu népének boldogulását, gazdasági megerősödését célozzák, a nép és szövetkezetei tehát a kormánytól a legmesszebbmenő támogatást várhatják.*

Lelkes éljenzés fogadta Mayer János miniszter szavait, amelyet Zichy Aladár köszönt meg, majd Balogh Elemér, a Hangya vezérigazgatója mondott beszédet.

Balogh Elemér a szövetkezetek kívánságairól.

— A szövetkezeti mozgalomra — mondotta — ma nagyobb hivatás vár, mint valaha, mert egyrészt a nagytőke koncentrációja, másrészt a bolsevista felforgató törekvések közepette a szövetkezetek vannak hivatva arra, hogy az ellentéteket kiegyenlítsék.

— A legsürgősebb feladat a szövetkezeti hitel kérdésének intézményes megoldása. A közhiteli szempontok ma már nem indokolják, hogy a „Hangya“ továbbra is lemondjon arról a jogról, hogy a szükséges forgótőkét nemcsak üzletrészek formájában, hanem kölcsön alakjában is beszerezhesse saját tagjaitól és bizonyosnak tartja, hogy a kongresszusnak ily értelmű kérését a pénzügyminiszter ur jóakaratu megfontolás tárgyává fogja tenni. Épp oly téves az a felfogás is, hogy a fogyasztási szövetkezeteknek áruhitelt sem szabad igénybe venniük, mert a szövetkezetek az áruforgalom szempontjából éppoly kereskedők, mint az egyéni kereskedők, akiknek a Nemzeti Banktól kezdve lefelé az összes pénzügyintézetek rendelkezésükre állanak, míg a fogyasztási szövetkezetek hitelműveletei sehogyssem illeszthetők bele az ország hitelrendszerébe. Az egyenlő elbánás elvénél fogva a szövetkezetek áruhitelre éppoly igényt támaszthatnak, mint a magánkereskedők. Bizik abban, hogy a kormány a már kilátásba helyezett központi szövetkezeti hitelszerv kiépítését legsürgősebb feladatai egyikének tartja.

— A második, sürgősen megoldandó kérdés a szövetkezetek érdekképviselete, mert ma a szövetkezetek a Kereskedelmi és Iparkamara kötelékébe tartoznak és a törvény értelmében ott közadó módjára behajtandó tagdíjat kénytelenek fizetni. Végül határozati javaslatot terjeszt elő, amelyben a kongresszus felkéri a kormányt, hogy a miniszterelnök ur által kilátásba helyezett központi Szövetkezeti Hitelintézetet mielőbb valósítsa meg és tegye megfontolás tárgyává, hogy a Postatakarékpénztár betétállományának egy részét ezen újonnan alapítandó intézetnél helyezhesse el gyümölcsözőleg. Felkéri továbbá a kormányt, hogy alkossa meg mielőbb a szövetkezeti hivatalos érdekképviseletet és fedezze ennek költségeit azokból a közadók módjára behajtandó tagdíjakból, amelyeket a szövetkezetek eddig a kereskedelmi kamaráknak fizettek.

A hosszantartó taps lecsillapodása után nagy érdeklődés közepette Meskó Pál, a Hangya ügyvezető-igazgatója emelkedett szólásra.

Meskó Pál felszólalása.

— Éveken keresztül azt követelték gazdáinktól, — mondotta — hogy *termeljenek többet. A többtermelés — bár sikerült — nem hozta meg azt, amit tőle vártak, tehát kiadtak egy jelszót: termeljünk jobbat. Ez a jelszó sem volt azonban tartós, mert jött megint egy új divatba: termeljünk olcsóbban. Ennek aztán behódoltak a gazdák, mert dacára annak, hogy a kartellek és a spekuláció még kiméletlenebbek, mint voltak azelőtt és hogy az agrárhitel kamata a magasugrásban mint világbajnok szerepel, már nem is olcsón termelnek, hanem sokszor ráfizetéssel. Hogy ebből a hitelezőknek tizenkét-tizennégy százalék haszna van, a fogyasztónak meg semmi haszna nincs, arról a magyar gazda nem tehet.*

— Ezt a romlást akarja megakadályozni a földmivelők szövetkezeti szervezkedése. A Hangya-szövetkezetekben megszervezve ezerhétszáz község földmivelőnépe készséggel vállalkozik arra, hogy segítségére legyen a kormányfériaknak a nemzeti, erkölcsi, szociális és kulturális célok szolgálatában. A termelést fokozni, olcsóbbá és minőségileg is jobba tenni a termelők szövetkezése nélkül nem lehet.

— A gazda pénzügyi helyzete tekintetében is aszályos folyó év nem a legalkalmasabb szövetkezeti alaptőkeemelésre. De viszont nagyon sürgős, ha azokra az akadályokra gondolunk, amelyek a gazda boldogulásának útjában állnak. Az orvosság sem az egészséges embernek kell, hanem a betegnek, meg a gyengélkedőnek. A magyar gazda pedig jelenleg gyengélkedő. A lelkesedés kiolthatatlan lángja hevitsen bennünket, mikor két kézre fogva a szövetkezeti szervezkedés csákányát, elindulunk, hogy megnyissuk az áldást, megelégedést és legyőzhetetlen erőt árasztó és a magyar feltámadás iránti hitünket is tápláló önszegély forrásait.

Percekig tartott a lelkes éljenzés és taps, mellyel az egybegyűltek Meskó Pál szavait fogadták.

Ezután felolvasták Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszter üdvözlő táviratát. Majd Dömötör László, a Hangya ügyvezető-igazgatója, a szövetkezeti alkalmazottak nyugdíjintézményének kérdésével foglalkozott. Hangoztatta, hogy az állami biztosítás mellett a Hangya külön nyugdíjintézetet állít fel a boltkezelők számára. Ismertette az intézmény alapszabálytervezetét és kérte az alakuló ülés összehívását.

Ezután Fedák Miklós, P. Balogh József, Chugyik Pál dr., Thury Károly, Föhréncz Sándor, vitéz Sréter Ferenc, Lukácsy Imre, Koréh Endre és Greguss Máté szövetkezeti kiküldöttek szóltak hozzá az előadott kérdésekhez.

Végül Zichy Aladár gróf elnök olvasta fel azokat az üdvözlő táviratokat, amelyeket a kongresszus küldött Horthy Miklós kormányzónak, Bethlen István gróf miniszterelnöknek, Bud János, Wekerle Sándor és Herrmann Miksa minisztereknek, majd lelkesítő szavakkal zárta be a kongresszust.

Az egybegyűltek elénekelték a Szózatot és aztán átvonultak az Iparcsarnoknak abba a termébe, ahol a kongresszusi lakomához terítették.

Háromezernégyszáz teritékes diszebéd.

Az Iparcsarnoknak abban az óriási termében, ahol a gépkiallításokat szokták rendezni, terítették háromezernégyszáz ember részére. Ilyen óriási méretű lakomára még nem volt példa Magyarországon. Gundel Károly nagyvendéglős vállalta az ebéd megrendezését, amelyhez háromszázhatvan pincért, nyolcvan szakácsot alkalmazott. Már napokkal ezelőtt teherautók hordták ki a tányérokat, evőeszközöket, székeket, asztalokat az Iparcsarnokba és délelőtt egész hadsereg dolgozott a teritékek elrendezésén. A teritékek hossza mintegy két és fél kilométer volt, tehát hosszabb, mint az Andrássy-ut. Hatalmas főzőüstökben készítették a gulyást, amelyhez 890 kilogramm göblyhúst, 4000 hüvelyes zöldpaprikát, 7 métermázsza burgonyát használtak fel. A turóslepény negyven négyzetméter, az almáslepény negyvennyolc négyzetméternyi volt. Elfogyasztottak 3200 darab 12 és féldekáás cipót, öt hektoliter feketekávé, 16 hektoliter ásványvizet.

Harangütés jelezte az egyes fogások felhordását és az adott

Mindenki magyar árut vásároljon a Magyar Héfen!

jelre a pincérek hadserege egyszerre indult el a tálakkal a vendégek kiszolgálására. Közben dolgoztak a fényképészek és mozioperatőrök, hogy megörökítsék ezt az óriási méretű ebédet. Egyébként élénk tetszést aratott az alábbi menükártya, mely kedélyes hangon tükrözi vissza az agrártársadalom mai szomorú helyzetét.

Az
Agrár „Hangya“-Szövetkezetek
Állami támogatással
rendezett

KONGRESSZUSI LAKOMÁJA

az aszályos 1928 október hó 25-én.

C i p ó,

10 pengővel megolesóbbodott búzából.

G u l y á s h u s,

ráfizetéssel hizlalt marhából.

Almás- és turóslepény a régi piacokról számüzött magyar lisztből.

3 deci bor, vevőt hiába váró eladatlan készletekből.

Feketekávé, olesón beváltott répából készült kartellcukorból.

Az esedékes fényüzési adót a nagyméltóságú pénzügyminiszter ur, mint újabb államsegélyt, a „Hangya“-szövetkezeteknek adományozta.

Az ebéd folyamán felköszöntőt mondott Zichy Aladár gróf, Patacsi Dénes és több vidéki kiküldött. A délután folyamán az OMGE dísztermében tartotta alakuló közgyűlését a Hangya-szövetkezeti boltkezelők nyugdíjintézménye.

A Hangya áruminta-kiállítása.

A Hangya szövetkezeti központ, kongresszusával kapcsolatban, október hó 24-én nyitotta meg hatalmas arányú szövetkezeti áruminta-kiállítását Budapesten, a Ceglédi-uti tárházakban. A kiállítás ünnepi megnyitására résztvett Mayer János földmivelésügyi miniszter és az agrárszövetkezeti, valamint a társadalmi élet számos kitünősége.

Zichy Aladár gróf, a Hangya elnöke, üdvözölte a minisztert, majd rámutatott a Hangya-szövetkezetek harmincéves munkásságára, amelynek eredményeit az *összetartás, az együttműködés teremtette meg*. A központ a jövőben is arra törekszik, hogy munkája újabb lendületes fejlődést eredményezzen. Az elnök ezzel megnyitotta a kiállítást és felkérte a megjelenteket, hogy tekintsék azt meg.

A kiállítás meggyőzően igazolja, hogy a Hangya központ milyen óriási arányú forgalmat bonyolít le és elsősorban a magyar gyártmányú cikkeket hozza forgalomba. Ime néhány példa:

A központ az elmúlt év folyamán 3721 vagon árut indított szövetkezetei részére. A só évi forgalma 9,500.000 kilogramm. Szállított a vidéki szövetkezeteken keresztül a földmivelő népnek többek között 2000 darab fogatos ekét, tíz vagon ekealkatrészt, 25.000 darab favillát, 550.000 kg. kocsikenőanyagot,

Zichy Aladár gróf, a Hangya elnöke, megnyitja az áruminta-kiállítást.

Balról-jobbra: Mayer János földmivelésügyi miniszter, Meskó Pál, a Hangya ügyvezető-igazgatója, Dessewffy Aurél kereskedelmi államtitkár, Zichy Aladár gróf, Csizmadia András országgyűlési képviselő.

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

5,000.000 kg. petróleumot, 72.000 darab Hangya-kasszát, 40.000 darab vízvedret, 600.000 darab lámpaüveget, 17.000 darab férfiinget, 2200 vagon tűzifát, 9,000.000 kg. cukrot, 2,500.000 kg. rizst, 450.000 méter vásznat, stb. A tárházakból több, mint tízezer-féle cikket szállítanak a szövetkezetek részére.

A kiállítás nagyszerű elrendezése és az egyes csoportok izléses díszítése látványossággá emelték ezt a kiállítást. A tárház hatalmas udvarán mezőgazdasági eszközökből összeállított szélmalom kereke forog. Hordók százai egymáshoz rakva alkotnak hatalmas kaput. Szorgos munkáskezek készítik a cikrokseprőt. Amott a mezőgazdasági gépek keltenek csodálatot. Benn a raktárépületekben mindenkinek a szeme megakad egy irredenta-térképen, amely apró kis vasárukból van összeállítva. A látogatók — köztük a vidéki szövetkezeti vezetők ezrei — a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak a szövetkezetek munkájáról és bizonyos, hogy ez a kiállítás is elő fogja mozdítani a magyar agrárszövetkezetek további, erőteljes fejlődését.

A Károlyi-emléktábla leleplezése.

A nagyszerű kiállítás megtekintése után a résztvevők felvonultak az Eszterházy-utca 25. számú palota elé, Károlyi Sándor gróf emléktáblájának leleplezési ünnepére. A több mint háromezer főnyi közönség ajkán felcsendültek a Himnusz hangjai, majd Mailáth József gróf, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségének elnöke jelent meg a palota erkélyén és többek között a következőket mondotta:

— Károlyi Sándor gróf célja az *önvédelem* volt. „Segíts magadon s megsegít az Isten!” Tömörülésre akarta tanítani a védtelen kisembereket, a munkára, a takarékoságra, egymás megsegítésére és megbecsülésére. Jómódu vezetőket keresett a védtelen kisemberek részére a középosztály és az ugynevezett intelligencia köréből. Egyesíteni akarta közös munkában a különböző kategóriájú birtokosokat. Ez sikerült is neki. A világegés után visszavetődöttünk ugyan, de azért kisebb mértékben megmaradt ez az állapot. Ez Károlyi Sándor érdeme.

— Csodálkoztam azon, ha a háború előtt hallottam hangokat, hogy a szövetkezetek az ipart és kereskedelmet veszélyeztetik; most ismét hallom e panaszokat, különösen a szövetkezeteknek tulságos állami támogatása miatt. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy a *változott viszonyok a megnyomorított országban éppen a kisemberek fokozottabb mérvű védelmét egyenesen az állam kötelességévé teszik!* A tulságos állami támogatásnak különben sem én, sem Károlyi, nem voltunk már annak idején sem barátai. Mi csak fokozott állami ellenőrzést kívántunk, de megköveteltük a szabad mozgást, hogy az *önsegély eszméjét meghosszabbíthassuk és megkedveltethessük.*

A nagy éljenzéssel fogadott, magasszárnyalású beszéd után lehullott a lepel az emléktábláról. Az emléktáblán, amely Kisfaludy-Stróbl Zsigmond szobrászművész alkotása, a következő sorok foglalnak helyet:

Itt gyújtotta meg nemes lelke tűzével Károlyi Sándor gróf, a szövetkezeti eszme szövetekét, innen szálltak földmivelő népünkhöz apostoli intelméi. Több ezer szövetkezet és sokszázezer földmivelőcsalád háláját hirdeti ez emléktábla.

„Nem hal meg az, ki milliókra költi *dus* élte kincsét, ám bár napja mul!”

Ezután a szövetkezetekben tömörült földmivelő nép nevében Sziij Bálint felsőházi tag mondott ünnepi beszédet. Hangsúlyozta, hogy Károlyi Sándor gróf emlékét a földmivelő nép szíve őrzi, mert amit a nagy apostol alkotott, az a földmivelő nép áldására szolgál. Károlyi Sándor gróf embertársaiért dobogó szívvel, meleg lelkével megalkotta a szövetkezeteket s ezzel olyan emléket állított magának, amely örökké élni fog. Károlyi Sándor gróf neve úgy vezeti a kisembereket, mint a pásztorokat vezérelte a csillag.

— Áldassék nagy lelke és boldogan nézzen le ránk az égből, kik emlékét ünnepelni összejöttünk! — fejezte be nagyhatású beszédét Sziij Bálint.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után az egybegyűlték elénekeltek a Szózatot és ezzel a mindvégig méltóságos ünnepség véget ért.

A délután folyamán a vidéki kiküldöttek egy csoportja meglátogatta a *Hangyaipar* budafoki borpincészetét, a másik csoport pedig az *Első Magyar Részvénytársaság* kőbányai gyártelepét tekintette meg.

A hadikölcsönsegélyezés tudnivalói.

Mult heti számunkban hirt adtunk arról a rendeletről, mely a hadikölcsönjegyzők segélyezésére vonatkozik. A rendelet ismertetését a következőkkel egészítjük ki:

A rendelet szerint támogatásban részesülhet az, aki legalább összesen 5000 korona névértékű hadikölcsönkötvény tulajdonosa, amelyet mint a tulajdonos eredeti jegyzésű címleteit nosztrifikáltak, ha a címleteket a nosztrifikálás óta állandóan tulajdonában tartja és bármely forrásból származó összes jövedelme évi 1500 pengőt meg nem halad. Ez a jövedelmi felsőhatár minden egyes ellátatlan gyermek után 100—100 pengővel nővekszik. Az együttélő házastársak egyikének jövedelmeként a két házastárs együttes jövedelmének felét kell figyelembe venni.

A rendelet hatálya kiterjed azokra is, akik a tulajdonukban levő címleteket egyenesági öröklés címén szerezték olyan jogelődől, akinek eredeti jegyzéseként nosztrifikáltak a címleteket, még akkor is, ha a címletek tulajdonosa az illetőre nem egy, hanem több öröklés útján szállott át.

Azok, kik támogatásban kívánnak részesülni, kérésüket kis- és nagyközségben a községi elöljáróságnál, rendezett tanácsu és törvényhatósági joggal felruházott városokban a polgármesternél, Budapesten pedig a kerületi elöljáróságnál terjeszthetik elő 1928 november 30-ig.

A kérvényt két eredeti példányban kell beadni megfelelő űrlapon, amelyet a hatóság ingyen bocsát a jelentkezők rendelkezésére. A kérvényhez csatolni kell azokat a kötvényeket, amelyekre a folyamodó kérését alapítja s ha a kötvényhez tartozó szelvényutalványt nem tudja bemutatni, úgy ennek akadályát ismertetni kell. Egyenesági öröklés esetén bizonyítani kell az öröklés tényét bármilyen olyan közirattal, amely a folyamodónak és a címlet eredeti jegyzőjének egyenesági rokonságát, valamint az eredeti jegyző elhalálzását bizonyítja. A hatóságok a folyamodókat a kérvény kiállításában díjtalanul támogatni kötelesek.

A támogatás összege, ha a címletek névértéke összesen 5000 korona vagy ennél több, de 10.000 koronát meg nem halad,

legfeljebb évi 100 pengő, amely a címletek névértékének nagysága szerint a következőképpen emelkedik: 10.000 koronától 20.000 koronáig legfeljebb évi 200 pengő, 20.000 koronától 30.000 koronáig legfeljebb évi 300 pengő, 30.000 koronától 50.000 koronáig legfeljebb évi 400 pengő, 50.000 koronától 100.000 koronáig legfeljebb évi 500 pengő, 100.000 koronán felül legfeljebb évi 600 pengő.

A támogatás engedélyezéséről a fél külön értesítést nem kap, megtagadása esetében azonban folyamodót a kérvényt felterjesztő hatóság értesíti. A segélyösszeget, amennyiben 300 pengőt meg nem halad, egy összegben, ha pedig több, félévi időközben két részletben fizetik ki a póstatakarékpénztár útján, minden meghatalmazás kizárásával, csak a fél saját kezéhez.

Ha a segélyezett meghal, egyenesági örököse a halálesettől számított hat hónapon belül új kérelmet terjeszthet elő. Aki hamis adatot terjeszt elő abból a célból, hogy támogatásban részesüljön, amennyiben cselekménye súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik, vétség miatt egy évig terjedhető fogházzal büntetendő.

Az 1928 november 30-ika után beadott kérvényekre is érvényesek a rendelet intézkedései, de az ilyen kérelem alapján támogatást csak a kellő időben előterjesztett kérelmek elintézése után fennmaradó fedezet mértéke szerint lehet engedélyezni. Olyan címletek alapján, amelyeket kiskorú vagy gondnokság alatt álló személy részére a gyámhatóság jóváhagyásával jegyeztek, sem a kiskorú vagy gondnokolt, sem egyenesági örököse részére nem lehet támogatást engedélyezni, feltéve, hogy a címleteket 1918 október 31. napján gyámpénztár kezelte.

A fentiekhez a magunk részéről csupán annyit fűzünk, hogy ez a rendelet hadikölcsönsegélyezésre vonatkozik, nem pedig hadikölcsön-valorizációra. A hadikölcsönvalorizáció ideje még nem érkezett el, reméljük azonban, hogy erre is sor kerül. Azok, akiknek hadikölcsönkötvényeik vannak, de a fenti rendelet értelmében most nem részesülhetnek segélyben, kötvényeiket továbbra is őrizték meg és türelemmel várjanak arra az időre, amikor a hadikölcsönök ügye végleges és megnyugtató megoldást nyer.

Szabolcs vármegye hétezer hősi halottjának gyönyörű emlékművet emelt.

Szabolcs vármegye közönsége hatalmas emlékművel örökítette meg a világháboruban elesett közel hétezer hősi halottjának emlékét. A szoborművet október hó 21-én, vasárnap leplezték le országos ünnepség keretében. Az ünnepen megjelent nagybányai Horthy Miklós kormányzó feleségével.

Az ünnepet a Városi Dalosegyesület és a Nyiregyházi Tisztviselők Dalköre a Hiszekeggyel nyitotta meg. Utána Kállay Miklós főispán mondott nagyhatású beszédet, majd Mikecz István alispán engedelmet kért a szobor leleplezésére. A kormányzó a következő beszéddel adta meg az engedélyt az emlékmű leleplezésére:

— Ez a szobor, amelyet egy egész vármegye emelt hősi halottai összességének, emlékeztessen mindenkit, aki valamilyen is e rögöket tapossa, az ő tetteikre és forrasszon össze mindenkit a hazaszeretet nagy érzületében, amely őket — a hősokeket — a dicsőség útján a halhatatlanság eléréséhez vezette. Ők a tettek emberei voltak, mert nem szavakban, hanem tettekben és pedig fényes tettekben nyilvánult meg hazafiságuk. Legyünk az ő emlékükhöz méltók azzal, hogy a reánk váró békés munkában cselekvő emberek leszünk, mert amint azt Klebelsberg gróf kultuszminiszter egyik beszédében oly helyesen állapította meg: „Ha többet és szakszerűbben dolgozunk, mint azelőtt, akkor nem lehetetlen az, hogy a mai nyolcmillió magyar munkateljesítménye legalább is annyi legyen, mint a korábbi, a boldog Magyarország huszonegymilliójé volt.“

Zugó éljenzés követte az államfő szavait. A leleplezett szobornál, Kisfaludy Strobl Zsigmond gyönyörű alkotásánál, ezután Bencs Kálmán dr. polgármester mondott beszédet, majd a koszorúk elhelyezése ment végbe.

Délben többszáz teritékes díszebéd volt a Korona-szálló nagytermében a kormányzó tiszteletére. Itt Kállay Miklós főispán mondotta a pohárköszöntőt. A díszebéd után a kormányzó megtekintette a leventeversenyt s utána visszautazott a fővárosba.

Kölcsönt óhajtók

fordulhainak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs kölcsönt 7¹/₂** százalékos típusban **készpénzben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre **kisbirtokosok is.**

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

A falu népe követeli jogait, hogy végre boldogulhasson.

A jegyzők országos nagygyűlést tartottak Budapesten.

Az ország jegyzői október hó 23-án nagygyűlésre ültek össze Budapesten, a régi képviselőház nagytermében. A gyűlésen megjelent *Blaha Sándor* dr. államtitkár, aki a belügyminisztert képviselte, ott volt *Schandl Károly* dr. ny. földmívelésügyi államtitkár, az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatója, *Ruffy Pál* ny. államtitkár, valamint *Kálmán Jenő*, *Meskó Zoltán*, *Gubicza Ferenc*, *Barabás Samu*, *Madarász Elemér*, *Buday Dezső*, *Éry Márton*, *F. Szabó Géza*, *Udvardy János* és *Gálffy Dénes* dr. országgyűlési képviselő és *Steinecker Ferenc* egyetemi tanár, a Faluszövetség alelnöke.

A gyűlést *Koncz János* dr. csepeli főjegyző nyitotta meg.

— Korszakot alkotó időkben élünk, — kezdte — és ebben az időben mindnyájunk szeme a belügyminiszter felé fordul, akitől várjuk, hogy a közigazgatás újjáalakításánál megkezdett munkája a mi reményeinket is valóra váltja. A falu népét nem szabad elsorvasztani, mert a falvakból táplálkozik a nemzet ereje, de nem szabad védtelenül hagyni a falvak legfőbb őreit, a nemzet napszámosságait, a községi jegyzőket sem. A magyar falu elérkezett az utolsó állomásához és ha az idén nem segítünk rajta, többé nem falvakról, hanem csak tönkrement falvakról beszélhetünk. Általános politikai szempontból is sürgős a segítség, mert a földalatti munka nemcsak a városokban, hanem a falvakban is folyik és ennek a nemzetietlen munkának megakadályozói csak a jegyzők lehetnek.

Ezután *Blaha Sándor* államtitkár emelkedett szólásra.

— Az országnak és az emberek jólétének biztonsága függ attól, — mondotta többek közt — hogy a községek működése egészséges és termékeny legyen. Elismerem, hogy a kormánynak kell gondoskodni azokról a feltételekről, amelyek a községek életerős működését lehetővé teszik. Elsősorban a községi háztartás alapos rendezése szükséges, mert megfelelő és okos gazdasági berendezés nélkül nem tudnak továbbfejlődni a községek. Éppen ezért a belügyminiszter rövidesen törvényjavaslatot nyújt be a háztartások rendezéséről. A miniszternek tudomása van arról, hogy a községi törvény jelenleg hézagossá, továbbá, hogy nem áll összhangban a rohamosan haladó élettel. Ezért kerül megvalósításra a községek reformja, aminek keretében megoldják a községi jegyzők hatáskörének és szolgálati viszonyainak kérdéseit is.

A belügyi államtitkár után *Vámos Ferenc* főjegyző a közigazgatási reformjavaslatról tartott előadást. Kifogásolta, hogy a falut nem iktatták be az országújítás évek óta tartó nagyszerű lendületébe, mintha a falusi nép a kultúra szempontjából teljesen használhatatlan anyag volna. Hiába kért a falu: a sorsa nem érdekelt senkit, így aztán egészen elmaradt és megújításának feladata új községi igazgatásra vár. A mai nép már nem olyan nyáj, amelyet akárhová terelhetnek, a falu népe dörmög és követeli a jogait, hogy boldogulhasson.

Börzsöny László, *Bodnár Zoltán*, *Zenner Zoltán* és *Takács Mihály* hozzászólása következett még, majd *Éry Márton* országgyűlési képviselő beszélt. Ezután *Kiszely* dr. mezőkövesdi

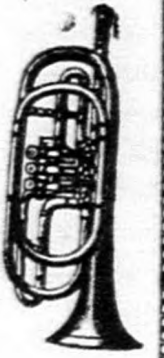
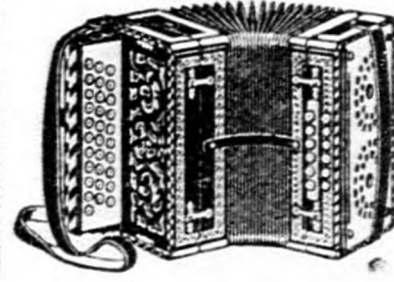
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedűk . . . már P 7.90-től
Harmonikák . . . már P 7.80-tól
Citerák . . . már P 11.80-tól
Klarinétok . . . már P 14.95-től
Mandolinok . . . már P 15.20-tól
Gramofonok . . . már P 29.50-től

60 oldalas új díszfőárjegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD

HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

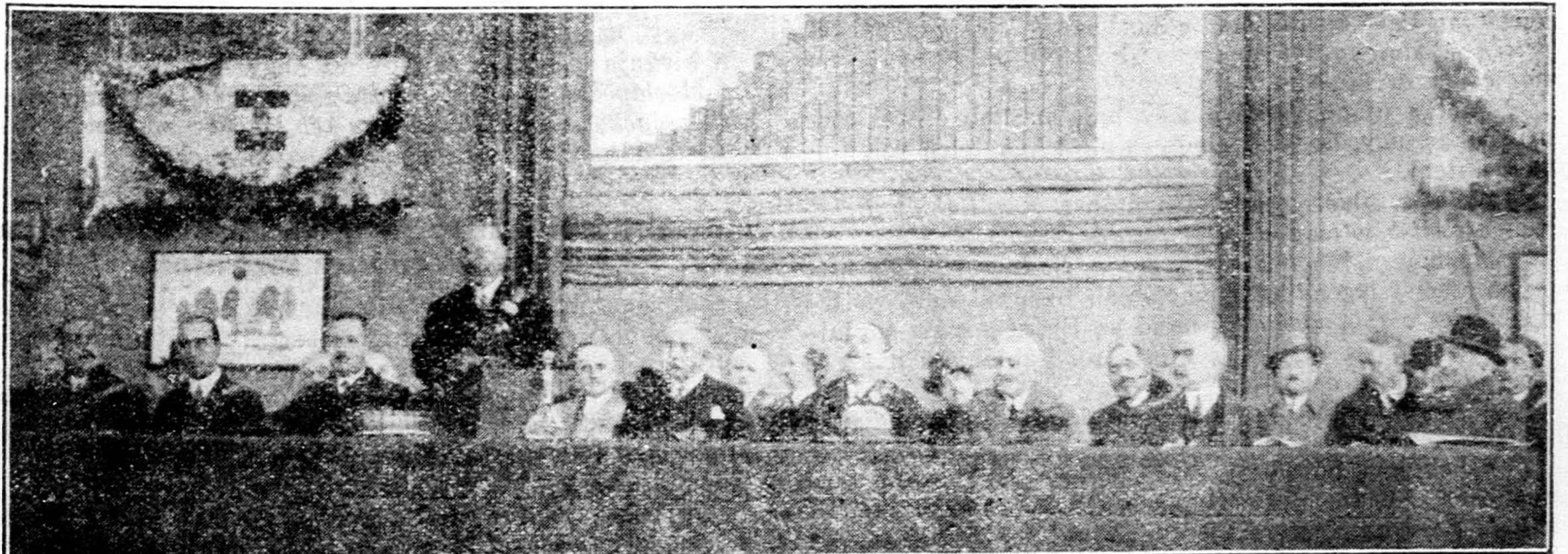
főjegyző a községi háztartások katasztrófális helyzetéről számolt be. Az érvényben lévő rendelkezések mellett a községi háztartások tovább nem tarthatók fenn, éppen ezért a jegyzők felirattal fordulnak a belügyminiszterhez és a pénzügyminiszterhez, hogy a községek háztartására szóló törvényben állítsák vissza a községek önkormányzatát, a vármegyék pótdólkivetési jogát és állítsák vissza a járási számvevőszéki intézményt.

A határozati javaslatot elfogadta a nagygyűlés, majd *Harsányi Béla* balmazújvárosi főjegyző beszéde után a jegyzőegyesület elnökévé ismét *Koncz János* dr. csepeli főjegyzőt, díszelnökévé *Bicskey Gyula* csömöri főjegyzőt, tiszteletbeli elnökévé pedig *Komoróczy Jenő* ny. jegyzőt választották. Alelnökök *Erdélyi Kálmán* és *Harsányi Béla* lettek.

Egymilliókétszázézer kisgazda sorsa függ az OKH megerősödésétől.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet legutóbbi propagandagyűlését *Sopronban* tartotta. Az értekezleten *Bürchner László* dr. prépostkanonok elnökölt és résztvettek rajta: *Schandl Károly* ny. államtitkár, az OKH vezérigazgatója, *Gévay-Wolff Lajos* alispán, *Thurner Mihály* polgármester, *Bán Jenő* felsőházi tag, *Flandorffer Ignác*, *Óstör József* országgyűlési képviselők, *Losonczy Elemér*, a Vármegyei Gazdasági Egylet elnöke, *Papp Kálmán* prépostkanonok, városplébános, *Borsody Sándor* OKH igazgató, *Wanke Gusztáv* elnöki osztályfőnök és a vármegye községeinek vezetői teljes számban.

Bürchner László megnyitója után *Schandl Károly* a hallgatóság élénk figyelme és általános helyeslése mellett ismertette mezőgazdaságunk nehéz helyzetét, melynek nemcsak belső, hanem külső okai vannak. A pénztelenségen, hitelinségen és drága kamaton kívül a mind erősebben érvényesülő világrverseny is sújtja a mezőgazdaságot. Az oceánontuli államok, Kanada, India, Argentina a maguk mezőgazdasági ter-

Mayer János földmívelésügyi miniszter beszédét mond a Hangya-szövetkezetek kongresszusán. Az emelvényen a szövetkezeti vezérférfiak foglalnak helyet.

melését nemcsak mennyiségileg, de minőségileg is kiterjesztették és pénzbeli erejükkel féltelmetes versenytársaivá váltak a gabonatermelő európai országoknak az európai piacon. Ezenkívül régi piacaink is mezőgazdaságuk fejlesztésével arra törekcsenek, hogy a maguk szükségletét behozatal nélkül fedezzék. *A magyar termelés értékesítése mind nehezebbé válik s ebben nagy része van az agrárhitel megszervezettségének és drágaságának.* Ujra kell szervezni éppen ezért a szövetezeti hitelleletet, hogy a magyar gazda és a falu olesó forgótókéhez jusson. A megszervezésnek az *önsegélyző, altruista tökegyűjtés alapján kell végbemennie.* Egymilliókétszázézer kisgazdája van az országnak s ha átlagban csak egy üzletrészjegyzés történik, olyan tőkét gyűjthet össze az OKH, mely az olesóbb hitel megvalósításában hatalmas lépéssel viszi előbbre.

Az előadás után, melyet hosszasan megtapsoltak, Gévay-Wolff alispán bejelentette, hogy a mozgalmat támogatja s már a legközelebbi közgyűlésnek előterjesztést tesz üzletrészek jegyzése és vármegyei közpénzeknek az OKH-nál leendő elhelyezése iránt. Thurner polgármester kérte, hogy az OKH vonja tevékenységi körébe a város kisgazdáit és szőlőbirtokosait is. Östör József képviselő és Losonczy gazdasági egyleti elnök felszólalása után elhatározta az értekezlet, hogy a vármegye minden kis-, közép- és nagybirtokosához felhívással fordul a szövetkezet támogatása és üzletrészek jegyzése érdekében.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház október 21-iki, keddi ülésén a kisebbségi pártok részéről néhányan az egyetemi diákság tüntetéseit tették szóvá. A felszólalók egyike, Fábán Béla demokrata képviselő, azt a vakmerő kijelentést kockáztatta meg, hogy Sztranyavszky belügyi államtitkár a bűnös, ő az, aki minden bünt eltussol.

Az ülés további folyamán Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter azt hangsúlyozta, hogy a tüntető diákok ellen a legszigorubban el fognak járni, de semmiesetre sem engedi meg, hogy a tüntetésekkel kapcsolatban az egész ifjúságot méltatlan vád érje. Scitovszky Béla belügyi miniszter hasonló szellemben szólalt fel, de kijelentette azt is, hogy annak a szociáldemokrata gárdának működését sem tűri, mely a diákok ellen vonult fel az utcákra.

Ezután Sztranyavszky Sándor államtitkár utasította vissza Fábán Béla fentemlített kijelentését, mire Fábán ezt kiabálta az államtitkár felé:

— Ön a gyilkosságok eltussolója!

Óriási vihar és felháborodás tört ki erre az Egységspárt soraiban, majd Sztranyavszky államtitkár jelentette ki, hogy Fábiant mindaddig, míg állítását olyan helyen meg nem ismétli, hogy azokért bíróság elé állíthatja, hitvány és aljas rágalmazónak tartja.

Fábán Béla azt válaszolta, hogy Sztranyavszky államtitkár 1927 április óta tudja, hogy kik és hogyan követték el a csongrádi bombamerényletet, de semmit sem tett ebben az ügyben.

Fábán újabb vádjára még hatalmasabb erővel tört ki a vihar, úgy, hogy az elnök az ülést kénytelen volt felüggeszteni.

Az ülés újbóli megnyitása után a Ház Fábán Bélát a mentelmi bizottság elé utasította.

Másnap, október 24-én, szerdán, Scitovszky Béla belügyi miniszter bizonyította be Fábán Béla vakmerő vádjának teljes alaptalanságát, majd az Egységspárt tagjainak óriási tapsa közben szólította fel Fábán Bélát arra, hogy álljon a bíróság elé.

A szerdai ülésen egyébként megkezdték a házszabályrevíziós indítvány tárgyalását.

Az október hó 25-iki, csütörtöki ülésen tovább tárgyalta és el is fogadta a Ház a házszabályrevíziós indítványt. Ezen az ülésen terjesztette be Vass József népjóléti miniszter a ragályosbetegségek leküzdésére létrejött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló jelentést és

Temesváry Imre a házadókulcs leszállításáról szóló törvényjavaslatot, valamint a lengyel köztársasággal kötött szerződés becikkelyezéséről szóló jelentést.

Másnap, október hó 26-án, pénteken, megválasztották a házszabályrevíziós-bizottság tagjait, majd a mentelmi bizottság javaslatára dorgálásra ítélték Fábiant.

Ezen az ülésen Fábán Béla is szót kért. Kijelentette, hogy meggyőződött az általa emelt vád teljes alaptalanságáról és ezért a Ház színe előtt ünnepélyesen bocsánatot kér mindazoktól, akiket megvádolt.

Scitovszky belügyi miniszter és Sztranyavszky államtitkár Fábán kijelentését tudomásul vették.

A Ház október 27-én, szombaton és 29-én, hétfőn, nem tartott ülést.

Wekerle pénzügyminiszter fontos adókönnyítéseket tervez.

A képviselőház pénzügyi és közigazgatási bizottsága egyik legutóbbi ülésén tárgyalta „A házadó kivétési kulcsának újabb megállapításáról és a községek segélyezési alapjáról” szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat — mint ismeretes — a házadó eddigi kulcsát, amely jelenleg Budapesten 20 százalék, 17 százalékra, a többi városokban a jelenlegi 18 százalékról 16 százalékra, a községekben 15 százalékról 14 százalékra szállítja le.

A törvényjavaslat szerint a házadó 17 millió pengőről 15.7 millió pengőre száll alá a községekben. Az állam azonban ebből az összegből csak 13.5 millió pengőt kíván megtartani, amely 12 százalékknak felel meg. A másik 2 százalékot, amely 2.2 millió pengőt tesz ki, átengedi a községek háztartásának fedezéséhez segítségül. A törvényjavaslat tehát segélyezési alapot létesít, amely arra hivatott, hogy segítsen azokon a községeken, amelyek szükségleteiket az 50 százalékos pótdóból nem képesek fedezni, továbbá azokon a községeken, amelyek az elemi csapások miatt elrendelt adótörlések folytán szükségleteiket saját erejükből egyáltalában nem képesek ellátni.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter felszólalásában kijelentette, hogy a többi adónemeknél, különösen a forgalmi adónál is, szándékszik olyan intézkedéseket tenni, amelyek az adózókra bizonyosfokú könnyítést jelentenek. Megjegyezte továbbá, hogy intézkedni fog, miszerint a községek külterületén lévő lakóházak mindenütt a minimális hasznérték után, illetőleg, amennyiben ezek az épületek a községek szélétől legalább két kilométer távolságban vannak, a minimális hasznértéknél 20 százalékkal kisebb összeg után adóztassanak meg. Gondoskodni fog arról is, hogy a legteljesebb mértékben végrehajtsák a hivatalos összeállítás ama rendelkezéseit, amelyek szerint a kizárólag mezőgazdasággal foglalkozó házbirtokosok által lakott házak hasznértékének megbecsülésénél figyelembe veendő az a körülmény, hogy az adóköteles csak az év bizonyos részében használja az épületet. Hangsúlyozza azt is, hogy az adóalapok igazságos és arányos megállapítását kívánja elérni, mert tény az, hogy egyes községekben az adóalapokat azért állapították meg igen magasán, mert a községekben kivételesen egy-két lakást magasabb bér mellett adtak ki és az adókivető hatóság ehhez a bérhez arányította a többi lakás hasznértékét is.

Harmínckét millió pengő hiánnyal zárult a külkereskedelmi forgalom.

A legutóbb közzétett adatok szerint az ország külkereskedelmi forgalma szeptemberben 104.1 millió pengő értékű behozattal és 71.9 millió pengő értékű kivitellel, vagyis 32.2 millió pengő hiánnyal zárult. A behozatali többlet tehát körülbelül annyi, mint amennyi tavaly szeptemberben volt, mert akkor a forgalom hiánya 32.9 millió pengőt tett.

A behozatal első tétele a fa. Ezt követi a pamutszövet, a szén, gyapjuszövetek, gépek és készülékek, papír, nyersfémek, pamutfonalak és cérnák, kikészített bőrök, végül a vasárúk.

INGYEN

BREHM ÁLLATOK VILÁGA

Mint eddig is klasszikus kiadványainkkal tettük, ezt az óriási művet is igen nagy példányszámban, ingyen osztjuk szét. Mindenki, aki 10 napon belül beküldi kiadóhivatalunkba az alábbi szelvényt, ingyen megkapja **Brehm: Állatok Világa** teljes sorozatát **nagy lexikon alakban**, körülbelül 100 testes füzetben, mintegy 8000 oldalon. Ez a kiadás a legújabb, 1927-ben megjelent 4-ik, több mint 2000 fekete és színes képpel ellátott német kiadás alapján készült, melyet a legnagyobbnevű tudósok a tudomány legmodernebb színvonalára emeltek. Ezen kiadásunkban megjelenő

TELJES NAGY BREHM

modern magyar kiadása a leghíresebb magyar természettudósok, egyetemi tanárok és szakértők közreműködésével készült. Ez a klasszikus természettudományi mű a természet minden barátjának kezében kimeríthetetlen forrása az okulásnak és a tanulságos szórakozásnak. A melegszívű kutató az életből merít az élet számára: leírja az állatokat, amelyek az emberek társai a földön, ellenségei vagy barátai és sorsuk az ember sorsával összefügg. **Színes, életteljes és természethű képekben mutatja be Brehm ezt a hatalmas, különös és mindig érdekes világot.** Brehm írását mindenki csak feszült figyelemmel és érdeklődéssel követheti.

Ez a mű gyönyörű nyomásban, az általánosan ismert lexikonok formájában jelenik meg és csak a hirdetésért és csomagolásért kérünk minden hatalmas füzetünkért 25 filléres megtérítést. Minden füzet külön is kapható. A szétküldés a beérkezés sorrendjében a tényleges portókötség megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehetők át kiadóhivatalunkban.

Mindennemü pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek tíz napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa

GUTENBERG

KÖNYVKIADÓVÁLLALAT

Budapest, IV., Váci ucca 17, félem.

Telefon: Aut. 874 - 66.

SZELVÉNY. 227

Alulírott a **Nagy Brehm-et (az igazi Nagy Brehm-et)** a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérek.

Név:

Lakhely:

Külföldi címek az illető állam nyelvén közlendők. — Feltétlenül jól olvasható aláírást kérünk.

KÜLPOLITIKAI KRÓNKA

A felvidéki magyarság a magyarok Istenéhez imádkozik!

A prágai parlamentben *Füssy* Kálmán, komáromi képviselő, a magyar nemzeti párt tagja, nagy beszédet mondott, melyben kifejtette, miért nem ünneplik meg a magyarok a cseh-szlovák köztársaság tizéves évfordulóját.

— Nemcsak igazságtalanság, hanem embertelenség is — mondotta — a magyarok részvételét kívánni, mert október 28-ika a magyarság történelmében gyásznapi nap, amelyre a magyarok csak könnyes szemmel gondolhatnak. Az utolsó tiz év a felvidéki magyarság számára a szenvedések sorozatának tiz éve volt és a csehszlovák állami önállóságot a magyarság addig nem fogja ünnepelhetni, amíg nem érvényesül az önrendelkezési jog és amíg a magyarok meg nem kapják a békeszerződésben és az alkotmányban biztosított jogaikat. Végül felszólította a magyarokat, hogy október 28-án, a jubileumi ünnep napján, amely nekik gyásznapi nap, maradjanak otthon és a magyarok Istenéhez imádkozzanak.

Ötvenezer horvát nagygyűlése tagadta meg a közösséget a szerbekkel.

Zágráb mellett, *Sisákon* folyt le a földmives-demokrata egyesülés nagygyűlése, amelyen közel ötvenezer ember vett részt. A népgyűlésen megjelent a horvát földmivespárt elnöke: *Macsek* dr. és *Pribicsevics*, a demokrata párt elnöke, továbbá az egyesülés összes tagjai. *Macsek* beszédében hevesen támadta a belgrádi kormányt és hangsúlyozta, hogy a koalíció minden együttműködést megtagad a véres belgrádi parlamenttel. A kormányt abcugoló tömegnek ezután *Pribicsevics* mondott beszédet, aki a szkupstinai merényletet tervszerűnek és előkészítettnek mondotta, majd súlyosan elítélte a kormány hibás külpolitikáját.

Amerikai lap a magyar nemzet egységéről.

„A magyar nemzet egységes és eltökélt abban a törekvésében, — írja egy előkelő amerikai napilap — hogy jelenlegi határainak kiterjesztésével a szomszédállamokba bekebelezett fajtestvérei visszajuthassanak. Fiait a legforróbb hazaszeretet köteléke fűzi össze, a Hiszekegy hitvallása helyettesít minden egyéb vallásos meggyőződést és az irredenta emlékszobrok emlékeztetnek mindenkit arra, hogy Magyarország mi volt és mivé kell lennie. Ennek a viharedzett és elszánt népnek egységével és eltökéltségével Európának számolnia kell.“

Műkedvelőknek

színelőadásra, szüreti mulatságra, felvonulásokra, farsangi mulatságokra korhű jelmezeket ajánlok. **Rácz Dezső**, jelmezkiállító
Budapest, VII., Wesselényi-u. 2. VII., Izabella-u. 27/a. Tel.: József 445-33

**Varrógép,
kerékpár**
és **gramofon**

kedvező részletfizetésre kaphatók

Pápai Manó cégnél

Budapest, VI., Andrássy-ut 29. sz.

Nagy javítóműhely.

E heti ajándékfüzeteink.

E héten kapják meg előfizetőink és olvasóink huszonhatodik és huszonhetedik ingyenfüzetünket. Ez a huszonhét füzet máris egész könyvtárra való olvasmány, mely rendkívül hasznos utmutatásokkal és tanácsokkal szolgál az okszerű és jövedelmező mezőgazdálkodás mikéntjére nézve. Ezeket a füzeteket valamennyi magyar gazdának el kell olvasni. Kérjük tehát olvasóinkat, legyenek segítségünkre a mezőgazdasági szakismeretek terjesztésének nagyfontosságú munkájában, hívják fel gazdatársaik figyelmét füzeteinkre és igyekezzenek reávenni őket arra, hogy ők is megszerezzék ezeket a nagyértékű könyvecskéket.

E héten ismét két füzetet kapnak olvasóink. Az egyiket **Horn János** m. kir. kertészeti felügyelő, a „Vasárnap“ kitünő munkatársa írta:

Őszi gyümölcsfaültetés

címmel. A másik füzet szerzője: **Hegedüs Vilmos** dr., a Hangya titkára, aki

Miért kellene erős szövetkezetek?

címmel írta meg tanulmányát a falusi szövetkezetek jelentőségéről.

Mindkét olvasóink gondos figyelmére méltó.

Benedek Péter földmives-festő kiállítása Budapesten.

Október hó 27-én, szombaton délután nyílt meg a Nemzeti Szalon díszes termében **Benedek Péter** uszódi földmives-festőművész kiállítása.

A kiállítást a Faluszövetség rendezte és a megnyitásra **József** kir. herceget kérte fel. A királyi herceg szárnysegédével pontosan négy órakor érkezett meg a Szalonba, ahol a Faluszövetség elnöksége fogadta. **Meskó** Zoltán, a szövetség társelnöke hosszabb beszédben üdvözölte a királyi fenséget és kérte a kiállítás megnyitására. **József** kir. herceg közvetlen szavakkal válaszolt a beszédre.

— „Örömmel jöttem a kiállításra, — mondotta — mert örülök mindig, valahányszor a magyar nép munkájának és élni akarásának tanujelét látom. Én megtanultam becsülni a népet s nemcsak becsültem és becsülöm, hanem megszerettem, mert láttam, hogy a Doberdó tűzkeresztségében a magyar nem csak élni, de szenvedni és meghalni is tud a hazáért. Ha pedig a véres zivatar elmúlik, akkor nemcsak halni tud, de alkotó munkában dolgozni is tud a hazáért.“

A lelkesen megélt beszéd után **Nagy** Sándor, a Faluszövetség igazgatója bemutatta **Benedek Péter** földmives-festőművészt a királyi hercegnek és a királyi herceg **Benedek Péter** kalauzolása mellett megtekintette a kiállítást. A királyi herceg majdnem minden képnél hosszabb ideig időzött és érdeklődéssel hallgatta **Benedek Péter** magyarázatait, majd a megjelent előkelő közönség éljenzése között öt órakor elhagyta a kiállítás termet.

Benedek Péter neve nem ismeretlen a magyar festővilágban. Hat évvel ezelőtt tünt fel először az egyik budapesti terlaton és egyszerre magára vonta a legmagasabb művészi körök figyelmét. Az egyszerű uszódi földmives, a természet és a színelkes rajongója, tiszta és közvetlen képeivel valóságos úde fel-frissülést hozott a főváros festőinek mesterkelt művészetébe. **Benedek Péter** csendben megjelent és meghódította a komoly művészi kritikát. Amilyen csendben jött Pestre, egy-két képe eladása után, épp olyan csendben távozott, vissza **Uzódra**...

A kis pestmegyei falu hatástendős magánya serkenő tehetőségét kidomborította és a kezdetben darabos munkáit megcsiszolta, finomabbá, szebbé tette. De egyuttal öntudatosabbá is. A szerény jövedelem, amit képei után kapott, függetleníti a testi munkától, úgy, hogy jobban a festésnek élhet. Így születnek meg szebbnél-szebb tájképei, csendéletei és portréi.

A magány után feljött Pestre. Itt már ünnepelet művész. Könyvet írnak róla és a Faluszövetség megrendezi az első gyűjteményes kiállítását, amely tervszerű kiindulópontja egy külföldi nagy körutnak, amelynek végállomása **London**.

Benedek Péter igaz magyar tehetség. A magyar föld termette ki áldott méhéből s hálát adhatunk Istennek, hogy észrevettük őt.

Egy fájó kérdés azonban gondolkodóba ejt Benedek Péternél: hány Benedek Péter rejlik még a magyar földeken, hány istenáldott tehetség rejtőzik még a magyar közöny hamujában és vajjon hány Benedek Péter tehetsége vész el a megismerés sötét magyar éjszakájában?

Csak rajtunk áll, hogy ne így legyen!

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A debreceni mezőgazdasági kamara tisztújító közgyűlése.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen) tagjainak lejárt hatéves mandátumuk. Szükségessé vált tehát a Kamara önkormányzatu testületének újra való megalakítása. Vasárnap volt meg a Kamara új szervezetének alakuló közgyűlése. Kállay Miklós elnök nyitotta meg a közgyűlést, majd Czeglédy Mihály gazdasági főtanácsos, mint korelnök, átvette a közgyűlés vezetését és Rácz Lajos dr. igazgató előzetes tájékoztatása után megejtették a választást. Közfelkiáltással elnökké ismét Kállay Miklós szabolcsi főispánt választották, akit Kőlcsey Béla üdvözölt keresetlen szavakban. Kállay Miklós megköszönte a bizalmat és vázolta a Kamara legközelebbi munkaprogramját. Ismertette a mezőgazdaság súlyos helyzetét, a hitel újabb drágulását, a kiviteli értékesítés nehézségeit és ennek megfelelően sürgette az agrárhitel gyökeres megoldását, valamint a kereskedelmi szerződések módosítását. Koós Mihály ny. államtitkár, az Országos Mezőgazdasági Kamara nevében köszöntötte az újjáalakult Kamarát, majd a közgyűlés megválasztotta a Kamara alelnökeinek Vay László báró felsőházi tagot, Czeglédy Mihály gazd. főtanácsost és Paulusz Márton gazdasági tanácsost. A közgyűlés befejezése után Kállay Miklós elnök két gazdasági cselédnek — Nagy Jánosnak és Pásti Jánosnak — átnyújtotta a földmivélsügyi miniszter ajándékát.

Szikes tanfolyamok a tiszavidéki gazdasági iskolákban.

A földmivélsügyi miniszter a birtokos (bérlő) gazdák és azok 17. életévet betöltött fiai részére az 1928. évben a karcagi m. kir. földmivésiskolánál november 5-től 11-ig, a békéscsabai m. kir. földmivésiskolánál november 12-től 18-ig, a hódmezővásárhelyi m. kir. földmivésiskolánál november 19-től 25-ig és a szarvasi m. kir. középfoku gazdasági tanítézetnél november 26-tól december 2-ig terjedő időben hatnapos sziktalajjavító tanfolyamot rendez. A tanfolyam díjmentes. Azok azonban, akik az intézmény internátusában nyernek elhelyezést, napi két pengő ellátásdíjat tartoznak fizetni. A tanfolyamot hallgatók látogatási bizonyítványt kapnak. Az érdeklődők forduljanak közvetlenül az illető intézmény igazgatóságához.

Károlyi Sándor gróf emléktáblája Budapesten, az Eszterházy-utca 25. számú palota falán.

**MINDNYÁJAN CSAK
KAKAS-PASZTÁT
HASZNÁLUNK
MERT KIPRÓBÁLTUK ÉS
LEGJOBBNAK TALÁLTUK**

GYÁRTJA MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB GYÁRA:
BENES TESTVÉREK
VEGYSZETI GYÁR RT.
GYŐR-BUDAPEST

A földbérlők kívánságai.

Az Országos Magyar Földbérlő Egyesület igazgatóválasztmányja legutóbb behatóan foglalkozott a bérlőtársadalom súlyos helyzetével és azzal, miképpen lehetne a bérlőkön segíteni. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, mely szerint a pénzügyminiszterhez fordulnak és kérik, hogy a földadót fizető bérlőknek a kereseti adó alól való mentesítést. Amennyiben pedig ez nem volna keresztülvihető, akkor kérik, hogy a bérlő adójának a hasznóbérlő idejére való rögzítését. Javasolni fogják, hogy a bérlő szabályszerűen vezetett könyveit az adóhatóságok kötelesek legyenek a kivételi eljárás során bizonyítékul elfogadni. Tekintettel pedig arra, hogy a magyar földnek körülbelül egynegyedét a bérlők művelik, kérik a kormányt, hogy az eddig szervezett hitelakciók mintájára csináljon bérlőhitel-akciót, amelynek keretében a hasznóbérlők olcsó kölcsönhöz juthassanak. Egyébként az egyesület novemberben Miskolcon országos gyűlést rendez, amelynek keretében feltárják a bérlőtársadalom összes bajait és megvitatják a további tennivalókat.

Traktorkezelői tanfolyam Szegeden.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara november hó 13-ától december hó 1-éig Szegeden, a magyar királyi Állami Felső Ipariskolán (Szeged, Mars-tér 7. szám) mezőgazdasági traktorkezelő-tanfolyamot rendez. A tanfolyam hallgatója lehet minden 18 életévet betöltött egyén, aki traktorok kezelésével, vagy vezetésével kíván foglalkozni, ezek közül is azonban elsősorban a mezőgazdasági traktorok tulajdonosai, vagy ezek családtagjai, a gazdasági alkalmazottak és esetleg már eddig is tényleges alkalmazásban álló mezőgazdasági traktorkezelők jöhetnek figyelembe. A jelentkezők a beiratkozás alkalmával összesen 15 pengő beiratási és tandíjat tartoznak fizetni. A tanfolyamon résztvevők bizonyos része, amennyiben a tanfolyam alatt szorgalmasnak mutatkoznak, valamint vizsgát tesznek és anyagi helyzetüknél fogva rászorulnak — némi tandíjmentésben részesülnek.

Gazdanap Hódmezővásárhelyen.

A Hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület országos jellegű gazdanapot rendez folyó évi november hó 25-én Hódmezővásárhelyen. A gazdanap programján a következő kérdések szerepelnek: 1. A közigazgatás egyszerűsítése, az adminisztráció gyorsítása és olcsóbbá tétele. 2. Az adók mérséklése, a vagyon- és jövedelemadó eltörlése az államháztartásnak veszélyeztetése nélkül, az egyfázisú forgalmiadó behozatala. 3. Terményeink értékesítésének megszervezése. A tőzsdén kötött üzletek megadóztatása. 4. Olcsó kamatozású hitelnújtás a gazdák részére. 5. Cselédtörvény módosítása. 6. Igazságos vámvédelem a mezőgazdaság részére. 7. A növényvédelem és ezzel kapcsolatos növényvédelmi szerek ismertetése.

Ha a *magyar* gazda *magyar* gépet vásárol:
 a *magyar* gyárosnak fizet érte,
 aki *magyar* munkásnak ad bért,
 aki *magyar* molnártól veszi a kenyérre valót,
 aki a *magyar* gazdának fizet a búzáért.

A *magyar* gépért kiadott pénz tehát *ismét* visszakerül a *magyar* gazda kezébe!

**Mezőgazdasági gépre van szüksége?
 Ne dobja oda pénzét a külföldnek!
 Vásároljon itthon készült gépet!
 Nyujtsa a magyar munkásnak kenyereit!**

Halottak napja.

Bucsuzó természet, sárguló, hulló levelek, halkán le-
bukó fáradt napsugár...

Halottak napja.

A temetőben mindenütt az apró keresztek mellett,
kigyul az emlékezés halvány mécse és friss virágok, örök-
zöld koszorúk kerülnek a domboruló kis hantokra. Gyá-
szol a természet, gyászol az ember... Mindenkinél van,
kit siratnia, mindenkinél, kiért imádkoznia. Anya a gyer-
mekért, gyermek a szülőért, testvér a testvérért s a
nemzet a hős fiaiórt ejt könnyet a porladó csontok felett.
Igy gyászol az ember...

A természet pedig szintén érzi a téli halált és gyá-
szában hullatja fáradt lombját... Az élet vége a halál:
de a halál legyőzője az élet... Tudja ezt a természet,
amely csak téli álomra készül, hiszen utána új tavasz lesz,
új élet. És tudja az ember is, — hiszen a halál után kez-
dődik az örök élet — és ezért emlékszik az ember halottak
napján az új életre költözöttekről, a halottakról...

A kormányzó avatta fel a MTI új székházát. Diszes
ünnepség keretében a kormányzó és a királyi hercegek
jelenlétében avatták fel a Magyar Távirati Iroda, vala-
mint a Rádió részvénytársaság ujonnan épült Sándor-utcai
székházát. Az érkező előkelőségeket vitéz Kozma Miklós
miniszteri tanácsos, a MTI vezetője fogadta, majd a kor-
mányzó a távirati iroda működését méltató meleg szavak-
kal hangsúlyozta, hogy a hazának érdekében folytatandó
felvilágosító munkán minden magyarnak közre kell mű-
ködnie. A kormányzó ezután megtekintette az új épület
helyiségeit s a látottak felett teljes megelégedését fe-
jezte ki.

Apponyi gróf a kormány munkájáról és a királykérdésről.
Október hó 21-én, vasárnap délelőtt tartotta meg Jászberény
főterén Apponyi Albert gróf közel tizezer ember jelenlétében be-
számolóját. Apponyi gróf, bírálva a Bethlen-kormány munkáját,
megállapította, hogy aki tárgyilagosan és igazságosan ítél, az
nem tagadhatja, hogy a Bethlen-kormány a forradalmak, ellen-
forradalmak után az állam megszilárdításának nehéz feladatát
megoldotta, igaz, súlyos áldozatok árán, de megoldotta. Ez jog-
címe nyolcéves fennállásának. Az óriás munka közben lehet,
hogy hibát követtek el, a nemzet mégis elismeri azt a tényt,
hogy aránylag szilárd talajt érez lába alatt, hogy hitele ügy-
pénzügyi, mint politikai tekintetben helyreállott és hogy e tekint-
etben jobb a helyzete, mint sok olyan államnak, melyekre ha-
sonló sorscsapások nem nehezédtek. A királykérdésről szólva,
a következőket mondotta Apponyi gróf:

— Amikor a jogfolytonosság és ebből kifolyólag a törvényes
királyság híveként lépek fel, minden olyan kísérletnek, akár-
csak elméleti lehetősége ellen is tiltakozom, mely alkotmányunk
boltozatának zárókövét, a királyi hatalmat, erkölcsi erejétől
megfosztaná, nemzetünket megosztaná, a lelkekbe pedig meg-
hasonlást vinne.

A kultuszminiszter Szegeden és Orosházán. Kle-
belsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter
október hó 21-én délelőtt Szegeden az alsótanyán felállí-
tott új gazdasági népiskolát átadta rendeltetésének. Ez-
után résztvett az alsótanyai gazdasági egyesület diszköz-
gyűlésén, mely őt diszpolgárrá választotta. A diszebéden a
miniszter nagyobb beszédet tartott, melyben kifejtette,
hogy nemcsak azért építünk elemi iskolákat, hogy ott
elemi ismereteket tanítsunk, hanem, hogy az öntudatos
magyar politikai demokráciának az alapját megvessük.
Szegedről a miniszter Orosházára utazott, hol a Kisbir-
tokosok Szövetsége székházavató ünnepséget tartott.

A hősök emlékének emlékfával való megörökítése. Németh
Károly győri főispán mozgalmat indított annak a gondolatnak
megvalósítása érdekében, amelyet Horthy Miklós kormányzó
vetett fel, hogy a hősök emlékét emlékfával örökítsék meg. A
főispán ebben az ügyben átiratot küldött Némethy Ödön ali-
spánnak és Szauter Ferenc polgármesternek, melyben felkéri őket
az akcióban való közreműködésre és jelentéstételre, hogy miként
volna a városban és a vármegye községeiben a terv megvalósít-
ható. Az átiratra az alispán a vármegye községeit fel fogja
hívni az akcióhoz való csatlakozásra.

Százéves a kunhegyesi református templom. A na-
pokban ünnepelték Kunhegyesen a református templom
fennállásának százéves évfordulóját. Az ünnepségen
Balthazár Dezső református püspök beszédében többek
közt így szólt: „Célom az, hogy az egyes felekezetek kü-
lönleges egyéniségének megérzése és ápolása mellett a fe-
lekezeteket a krisztusi világnézet horizontja alatt közös
nagy célunk érdekében találkozára hívjuk és összegyűjt-
sük.“ Az ünnepségről üdvözlő táviratot küldtek a kor-
mányzóknak.

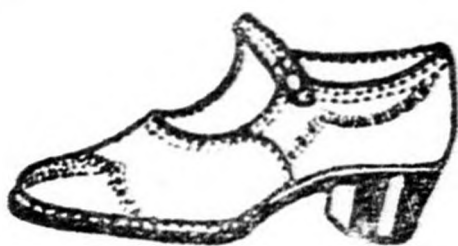
**Visszaveszik a Fakszházakat a törvény intézkedéseit ki-
jászó igénylőktől.** Az ország minden részében gyors tempóban
készülnek el a Faksz-házak és sokezer család jutott így saját
hajlékhoz. Mint minden ilyen akciónál, így több helyen ezuttal
is előfordult, hogy egyesek kijátszották a törvény intézkedé-
seit s noha már saját házzal rendelkeztek, mégis igényeltek
házhelyet és a Faksztól kölcsönt vettek fel a házépítésre. Ma-
kón most bejelentés érkezett a megye közigazgatási bizottságá-
hoz, hogy három egyén jogtalanul jutott házhelyhez és Faksz-
kölcsönhöz. A közigazgatási bizottság utasította az alispánt,
hogy vizsgálta felül a házhelyhez jutottak ügyeit és aki jog-
talanul jutott a kedvezményhez, attól vegyék vissza a házhe-
lyt és a kölcsönt.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség volt Romániában.
A bukarest—orsovai vasutvonalon Retea és Szlatina álló-
mások között borzalmas vasuti szerencsétlenség történt.
A bukarest-párisi Simplon-expressz összeütközött a duna-
menti Corabiából jövő és Nagyszeben felé haladó gyors-
vonattal. Az összeütközés ereje oly nagy volt, hogy a
gyorsvonat kocsijai darabokra zúzódtak. A romok alól 34
halottat és 47 sebesültet huztak ki. Az áldozatok között van
Rocca olasz tábornok egész családja is. Az olasz tábornok
három héttel ezelőtt Targovista mellett autószerencsét-
lenségnek esett áldozatul. Néhány nappal ezelőtt temették
és a temetésre Romániába ment a tábornok fia, feleségé-
vel és gyermekeivel együtt. A család a temetés után most
volt hazatérőben Olaszországba. A szerencsétlenséget hi-
bás váltóállítás idézte elő. Az anyagi kár 12 millió lei. A
váltóór, akit letartóztattak, azt állította, hogy egy érde-
kes könyvet olvasott és azért feledkezett meg a váltóról.

Magyarország legolcsóbb cipőforrása ENGEL M.

Székesfehérvár, Kossuth-u. 15.

Szállít utánvétel mellett rendkívül olcsó
árban. Elsőrendű magasszárú prima 15,
16, 18 P, női barna magasszárú 16, 18,
20 P, férfi magasszárú prima 18, 20, 22
P, női fél vagy pántos fekete, barna,
szürke és drap színben, vagy lakk leg-
újabb divat 16 P-től 22 P-ig. Téli női
magasszárú posztószár flanel bétés 13,
14 P, hócipő fazon csattal 14, 15 P, első-
rendű hócipő női 13, 14 P, sárcipő prima női 8.50 P, férfi 9.50. Prima tehén-
bőr bakancs 11—14 P-ig. Kockázat nincs, nem megfelelő kicserélünk,
képes árjegyzéket bérmentve küldünk.

Kisgazdák! A legolcsóbb törlesz-
tési kölcsönt folyó-
sítottatjuk 35 évre. Bármikor visszafizethető. Kölcsönök már 60
dollártól kezdve kaphatók — csakis földbirtokra. Kötelez-
vénybélyeg, bekebelezési illeték a kölcsönt nem terheli. Fél-
évi utólagos kamat és tőketörlesztés. Kimerítő tájékoztatást
díjmentesen válaszbélyeg ellenében kívánatra küld a

Magyar Kisgazdák Kölcsönirodája,

Budapest, I., Alkotás-u. 34.

Csöndes Ipoly. . .

Csöndes Ipoly szűk medrében megdagad,
Ipolymenti lány szemében könny fakad,
Mert előnti a kertalji rózsafát,
Nem szakíthat a babájának rózsát.

Ipolymenti barna kislány, ne sirjál,
Majd elfolyik, majd elapad a vizár.
Azért drad, hogy kiöntse haragját,
Mert a cselák bele mosta a lábát . . .

CSERI JÁNOS (Kiskovár).

Vass József a vas megyei tüdővészellenes egyesület közgyűlésén. A vas megyei tüdővészellenes egyesület most ünnepelte fennállásának huszonöt éves fordulóját. A gyűlésen Vass József népjóléti miniszter is megjelent és beszédet mondott: „Amikor betegeinket iparkodunk megmenteni, akkor tulajdonképpen az egészségesekért is dolgozunk, hogy azok meg ne kapják a betegségeket, — mondotta a miniszter. — Az utolsó tíz évben, mostani nagy lesujtottságunkban is, többet tettünk közegészségünk érdekében, mint amennyit a boldog Nagy-Magyarország a megelőző száz év alatt tett. Sok bajnak kuforrása az is, hogy népünk még nem törődik eléggé a betegségeket megelőző tünetekkel. El kell tüntetni az országból azokat a rettenetes, nem szellőztethető, a fertőző betegségek csiréit magukban hordozó siralmas viskókat, amelyek hazánk több vidékén még mindig czerszámra vannak, amelyek lakói összezsúfoltan, sokszor állatjaikkal együtt élnek!”

Több mint egymillió pengőért vették meg Ferenc József szőnyegét. Az ugynevezett császárszőnyeg, amely egykor Ferenc József király tulajdona volt és amelyet Ausztria a múlt évben a jóvátételi bizottság számlájára árverésre bocsátott, ismét gazdát cserélt. Az első árverésen a szőnyeg egy londoni kereskedő vásárolta meg 23.100 font sterlingért (kb. 634 ezer pengő), most pedig egy Pope nevű amerikai műgyűjtő vette meg szinte hihetetlenül magas áron, 40 ezer fontért (egymillió egyszáz ezer pengőért). Érdekes, hogy a négyszáz éves szőnyeg nem is annyira művészi értékű, mint inkább történelmi becsü darab.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 október hó 1-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre 8 pengő
Félévre 4 pengő
Negyedévre 2 pengő

Mutatványszámokat levelezőlapkérésre ingyen küld a

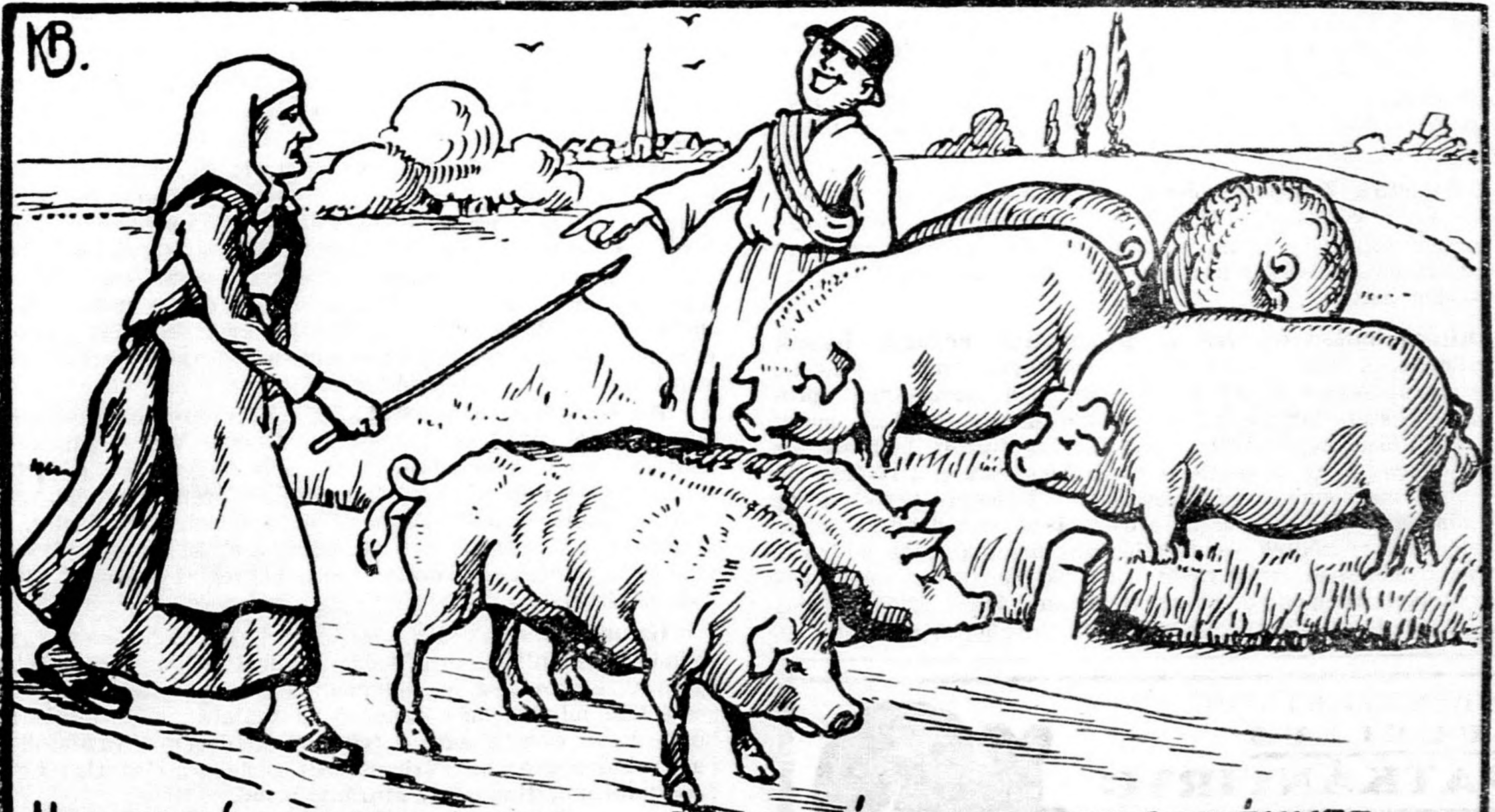
„Vasárnap“ kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Fantasztikus hír egy magyar trónjelölről. Egy bécsi lap kalandos hírt közölt, amely szerint egy állítólagos magyar párt, melynek élén Nagy Emil és Rákosi Jenő áll, Rothermere lord fiát akarja megtenni magyar királynak. Nagy Emil kijelentette, hogy erről a kérdésről ő sem a lorddal, sem Rákosi Jenővel soha nem beszélt. Nyilatkozott Rákosi Jenő is és a hírt céltalanság és ostoba kóhalmánynak mondta.

Kitüntették az M. T. I. vezetőit. A kormányzó a Magyar Távirati Iroda vezetőjét, Kozma Miklós miniszteri tanácsost a II. osztályu magyar érdemkereszttel és Wünsch Frigyes, a M. T. I. igazgatóját, a III. osztályu magyar érdemkereszttel tüntette ki. Zimmer Ferencet, a M. T. I. felelős szerkesztőjét, kormányfőtanácsossá nevezte ki a kormányzó.

Asthmát, tüdőesueshuratot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgen-intézet, Budapest, Andrássy-ut 87. Telefon 123—82. Olcsó betegszobák.

A „Ratinolról“ az elismerőlevelek tömege nyilatkozik dicserően. A többek között ezt írja Andrássy Mihály gróf szigetvári intézősége: A „Ratinol“ nagyon jó eredménnyel végződött. — Így ír Ferentzi Géza erdőteleki községi főjegyző: „A két év előtti patkányirtás csodálatosan teljes eredményre vezetett, amennyiben a községi tenyészapaállatok istállójában befészkelődött patkányokat a „Ratinol“ előírt használatával teljesen kiirtotta.“ — Ezen irtóanyag beszerezhető: Ratinol Laboratórium Budapest, Murányi-u. 36.

HEJ DE BÁNATOSAN HAJTJA -
KEDVES NÉNÉM, SÁRA -
EZTA SZOMORÚ KÉT DISZNÓT
A TÚRI VÁSÁRRA.

NÉZZE KELMED A MIÉNKET,
NEM IS ADNAK GONDOT.
KICSI KORUKTÓL KAPJÁK A
CSODÁS LYSOFORMOT.

LYSOFORM beszerezhető gyógyszerárakban, drogériákban és a Hangya szövetkezet fiókjában.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyár Rt., Ujpest, minden érdeklődőnek megküldi ingyen és bérmentve „Fertőtlenítés a gazdaságban“ című tanulságos füzetet.

Olvasóinkhoz!

A reformáció ünnepe és a rákövetkező Mindszentek ünnepe miatt lapunkat nem volt módunkban a szokott időben olvasóinknak megküldeni. A késéért, amelyet rajtunk kívül álló okok idéztek elő, olvasóink szives elnézését kérjük.

A „Kisgazda-számtartás“ című cikkünk folytatását és befejezését mai számunkból, anyagtorlódás miatt, kénytelenek voltunk elhagyni. A cikket jövő héten közöljük.

Kétszáz mázsa rizs termett Békéscsabán. A legutóbbi meleg őszi napok lehetővé tették, hogy a Békéscsabán kísérletképpen mintegy husz katasztrális holdon elvetett rizs cséplését megkezdjék. Az eddigi cséplési eredmények szerint katasztrális holdanként *tíz métermázsa rizs termett* és ezzel lehetővé vált, hogy a jövő évre mintegy *350 holdnyi terület vethessenek be hazai termésű rizsvetőmaggal.*

Két pengőért leszurta a barátját. *Klang József* szállító-munkás augusztus elsején, barátjával, *Tatai Lászlóval* betért Budapesten, a Rózsa-utcában lévő „Öreg huszár“-vendéglőbe. Megittak egy-egy pohár bort, majd egyikük egy ötpengőssel fizetett. A korcsmáros az öt pengőből visszajáró összeget letette az asztalra. *Tatai* nyomban a pénz után nyult, *Klang* azonban rácsapott *Tatai* kezére s a pénzt el akarta venni az asztalról. Mindegyik azt erősítette, hogy ő adta át az ötpengőt a korcsmárosnak s a *visszajáró összeget mindegyik magának követte.* Összevesztek, verekedésre került a sor, *Klang* a kabátja alól előhuzott egy konyhakést és *Tatait* mellbeszurta. *Tatai sérülésébe néhány perc múlva behalt,* *Klangot* letartóztatták. Most vonta felelősségre a büntetőtörvényszék a gyilkost. Kihallgatása után azzal védekezett, hogy ittas volt. A törvényszék bűnösnek mondta ki *Klang Józsefet* szándékos emberölés büntetésében és ezért *tízévi fegyházbüntetésre ítélte.*

Álnéven esalt ki koporsót. *Bölcskei Dávid* kiskörösi cipész-mester közös háztartásban élt *Kugelman Jánosnéval*, aki 1926 április hó 26-án meghalt. *Bölcskei* elment *Szegedi Gyuláné* temetkezési vállalkozóhoz és az asszony részére koporsót rendelt hitelbe, azonban nem a saját nevében, hanem *Kugelman Jánosnak* mondta magát. A koporsó árát a temetés után sem fizette meg, mire perre került a dolog. A bíróság egyhónapi fegyházra ítélte *Bölcskeit* család vétsége miatt s az ítéletet a Tábla is helybenhagyta.

Eltemették Zsigmond Jenőt. *Zsigmond Jenő* dr. ügyvéd, a bányai evangélikus egyházkerület felügyelője, a felsőház tagja elhunyt. Holttestét a budapesti Deák-téri evangélikus templomban ravatalozták fel. A temetőben *Raffay Sándor* püspök bucsuztatta el a halottat.

Kitünő hatású célszerű új patkányirtó anyagot hoztak forgalomba. A budapesti *Standard laboratóriumnak* sikerült megszerezni *James Stoward* San-Franciskói műegyetemi professzornak szabadalmát, a *patkányirtó száraz kolbászt*, melynek előállítása ugyanolyan, mint a házi füstölt kolbászé és óriási előnye, hogy a bentlevő hatóanyag csak a patkányt és egeret öli meg, emberre és háziállatra teljesen veszélytelen, így mindenütt felrakható. A próbairtatások mindenütt teljes eredménnyel végződtek és előkelő szakemberek mint a jelenkor legtekélyesebb irtóanyagát ajánlják. Gazdasági és közegészségügyi szempontból ez az új irtószer óriási értéket képvisel, miért is ezt nagybecsű olvasóink figyelmébe ajánljuk.

VEGYEN BIZTOS HATÁSU

LUCULLUS
PATKÁNYIRTÓ
SZÁRAZKALBÁSZT

Husból és oly hatóanyagból van készítve, amely csak az egeret és patkányt öli meg, emberre és házi állatra veszélytelen, mindenütt el lehet helyezni. Tömegesen irt, 1/4 kiló 2.50 pengő, fél kiló 4 pengő, 1 kiló 7 pengő.

Kapható jótállással: **STANDARD-nál**
Budapest, Kossuth Lajos-utca 17. sz.

Telefon: Aut. 867-35, 895-85

Mezőgazdasági szerszámokból készült szélmalom a Hangya-kiállításon.

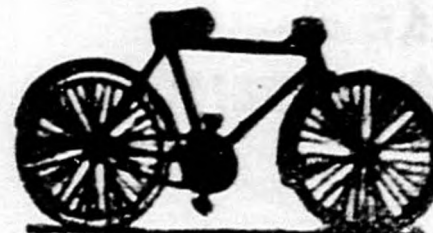
Öngyilkos lett, mert a huga előbb ment férjhez. *Zalaszántó* községben volt a napokban a kézfogója *Kéry János* jómódú gazdaember egyik leányának. A vigasságot pénteken nagy szomorúság váltotta fel, mert a gazda másik leánya, a 21 éves *Sarolta*, hozzátartozóinak távollétében a ház szénapadlásán kitélléssel felakasztotta magát. Már csak holtan találták meg. A család azzal magyarázza az öngyilkosságot, hogy a leány azért szánta el magát a halálra, mert huga előbb lett menyasszony, mint ő.

Gazdag gyémántmezőre bukkantak Délafrikában. A dél-afrikai kormány tulajdonában lévő egyik fokföldi területen, az Orange-folyó torkolatánál, az ugynevezett Alexander-öböl körül *a világ leggazdagabb gyémántmezőit fedezték fel.* A bányában egyelőre csak hatvan ember dolgozik, azonban már eddig is hetenként hétezer font értékű gyémántot találtak s ezeknek a gyémántoknak tündöklő szépsége és nagysága felülmúlja a híres kimberleyi bányák gyémántjait. A felfedezés hírére természetesen rengeteg kutató indult meg a gyémántmezők felé, de a kormány az egész területet bekerített és katonasággal őrizteti. A kibányászott gyémántokat repülőgépen viszik Fokvárosba, ahol egyelőre titkos pincékben őrzik, miután értékesítésük nagy nehézségekbe ütközik, mert minden bizonnyal lenyomnák a gyémánt világpiacon árát.

Három olasz falut elöntött az árvíz. Az *Oglia* megáradt vize kiöntött és elárasztotta a *Camunica*-völgyet. *Három falu teljesen víz alatt van s környékük is beláthatatlan tengerré változott. A termés teljesen elpusztult.* Két textilgyárba is benyomult a víz. Kilencszáz munkás kenyerét vesztette. A hajléktalanok száma egyre növekszik. A legtöbb ember ugyszólván egy ingben menekült a hirtelen előretörő árvíz elől. Az *Oglia* vize egyetlen éjszaka két métert emelkedett s a lakosságot teljesen váratlanul érte a szerencsétlenség.

Panaszkodnak a vendéglősök. A *Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége*, *Keszey Vince* elnöklésével gyűlést tartott. A gyűlésen kérték a borfogyasztási adó eltörlését, majd *Baranyai József* és *Szöllösy Ferenc* a vidéki vendéglősök és korcsmárosok sérelmeit tette szóvá. Kifogásolta, hogy a vidéken a községek külön adókat vetnek ki a korcsmárosokra, ami által elvesztik a vevőket és a bögrekorcsmárosok nyomulnak előtérbe.

Gamma, orvosok által elismert hajnövesztő szer, egyszerű smind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtekélyesebb gyógyszere; továbbá a „Gamma“ hajszappan teljesen feleslegessé tesz minden más hajmosó használatát, mert általa a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában. Gyártja: *Friedler Laboratórium, Budapest, Murányi-u. 46.*

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója

Világhírű *The Whitworth* kerékpárok kiegészítői, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.20-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

Izgalmas hajsz két bandita után. A német rendőrség má: évek óta körözött két rablógyilkost, a hírhedt *Heidger*-fivérek. A napokban egy detektív felismerte a két banditát és le akarta őket tartóztatni, mire a banditák revolvert rántottak és lövöldözni kezdtek. A detektív segítségére siető rendőrök közül az egyiket *halálos lövés érte*. A banditák erre megállítottak egy arra haladó autóbilt, utasait előreszegzett revolverekkel kiszállásra kényszerítették és *tovább robogtak a rablott autómobilal*. Másnap este egy rendőrtisztviselő ismét felismerte a két fivért, amint éppen egy motorkerékpárt akartak lopni. A rendőr segítségül hívta több társát és a banditák üldözésére indultak, akik megint csak lövöldözni kezdtek. A rendőrök viszonzták a tüzelést. A harc folyamán egy fiatalember, aki segítségére sietett a rendőröknek, két revolverlövéstől *súlyosan megsebesült*. A két Heidger közben egy villamoskocsira ugrott. A vezetőre ráparancsoltak, hogy *kapcsolja be a legnagyobb sebességet*. A villamos a Rajna mellett huzódó parkhoz ért. A banditák itt leugrottak a kocsiról és egy bokorban rejtőztek el. A rendőrök körülvették a parkot és újból megkezdődött a tüzharc. Az egyik banditát *két golyó érte*, a másiknak, bár szintén megsebesült, sikerült elmenekülni. Csak másnap fogták el a rendőrök, akik közül *egyét agyonlőtt a hajszja során*. A bandita belehalt sebeibe.

TANÁCSADÓ

Kérdés: *Tűzkárbiztosításomat 1927. év június 1. előtt felmondtam. A felmondás szabályszerűen történt s azt el is fogadták. 1927. szeptemberében azonban mégis követeltek tőlem biztosítási díjat és tartamengedményt. A tartamengedményt megfizettem s most ismét követelik tőlem a díjat. Köteles vagyok-e megfizetni, vagy nem? (D. I., Döbröcze.)* — **Felelet:** Ha a felmondást elfogadták és a tartamengedményt megfizette, úgy semmiféle más díjat fizetnie nem kell.

Kérdés: 1. *Hol lehet baromfitörzskönyvet kapni? 2. Mivel kell etetni a Rhode Island baromfiakat. 3. Melyik burgonya a legjobb termő? 4. Melyik buza és tengeri terem legtöbbet? 5. Ki nyerte az olympiai futball-bajnokságot?* (V. J., Mélykut.) — **Felelet:** 1. Jelenleg még ilyen könyv nem kapható. De a jövő évi márciusban kiadja a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-ut 25.). Törzskönyvi lapok kaphatók azonban Gergely Béla tanítónál, Kisberény, u. p. Lengyeltóti. 2. A Rhode Island ugyanoly táplálást igényel, mint a többi kulturfajták. A csirkék, tyukok, kappanok etetésére és hizlalására vonatkozó részletes tájékoztatót talál Lantos-Meister: *Hásznot hajtó tyuktenyésztés kiskátéja* című könyvben, mely kiadóhivatalunkban 5 pengőért megrendelhető. 3. Legbővebben termőnek találták hazánkban a Krüger és a Deodara nevű burgonyafajtákat. 4. A nemesítőink által előállított buza és tengeriféleségek a talaj és éghajlat szerint változó terméseket adnak. Nem lehet tehát azt mondani, hogy minden magyar község határában ez, vagy az a legjobban termő. Legjobb lesz, ha a legközelebbi uradalomban legbővebben termőből, vagy a Gazdasági Kamarájuktól legbővebbnek találtakból termeszt. 5. Uruguay állam csapata nyerte az olympiai futball-bajnokságot.

Kérdés: *Különféle almamagom van, szeretném elültetni a magokat, hogyan kell az ültetést végezni és mikor? 2. Hol kaphatók Göre Gábor bíró ur könyvei? (S. Gy., Nagytőke.)* — **Felelet:** 1. Az almamagvakat ősszel vagy tavasszal (március közepéig) kell elültetni. A jól megmunkált ágyakon 30 centiméter sortávolságban sekély barázdákat húzunk s ezekbe a magot egymástól 4—5 centiméter távolságban beleejtjük, majd földdel körülbelül három ujjnyi vastagon betakarjuk. 2. Lapunk kiadóhivatalában. Ára: kötetenkint 2.10 pengő.

Kérdés: *Hol kapható tojáskeltetőgép? (L. P., Tótkomlós.)* — **Felelet:** 1. Mahler Károly cégnél, Budapest, VII., Aréna-ut 72. Hivatkozzék lapunkra.

Kérdés: 1. *Kell-e ojtani a nemes magról ültetett gesztenyét? 2. Ajánlatos-e a boroshordó légmentes eldugaszolása? (T. I., Somogyjád.)* — **Felelet:** 1. Igen. 2. Ha már a bor tényleg kiérjedt, szóval már 16 százalék alkoholt tartalmaz, vagy kevesebb alkoholt, de cukrot már nem tartalmaz, akkor felöntendő és ledugaszolandó. Az érettségig (palackérettség) folyó erjedési folyamatokhoz elég az a levegő, mely a dongáinak lyukaicsain át vagy a fejtésekkor jut a borba.

Kérdés: 1. *Hasznos-e a lucernát télen istállótrágyával beszórni? Melyik jobb hatása: az istállótrágya, vagy pedig a műtrágya? 2. Tavasszal új burgonyát akarok a piacra vinni. Hogyan őrizzem meg a tél folyamán a burgonyát? Jó-e, ha a juliusi bur-*

gonya szárait megcsipi a dér, nem ártalmas-e a burgonyának? (V. M., Nyulhegy.) — **Felelet:** 1. A lucerna nitrogényűjtő növény lévén, nem szükséges reá istállótrágya, melyben tudvalevőleg nitrogén van. Másrészt arra való tekintettel, hogy szántóföldjei valószínűleg az istállótrágyát jobban meghálálják, azt ajánljuk, hogy minden istállótrágyáját hordja ki más földjére és a lucernán kétévenként ősszel szórjon szét 1 kat. holdra 150 kilogramm szuperfoszfátot és ezt jól boronálja be. 2. Ha a juliusi burgonya szárát ősszel a dér megcsipi, az nem baj. Csak a gumó ne fagyjon meg. Ezt megakadályozni van hivatva a szalmás trágya. Egyébként legújabb kísérletek szerint most, késő ősszel, már ki is lehet szedni a gumókat és 80 centiméter mély árokban nedves homok közé (mint a petrezselymet szokás) elrejtegetni, itt tartani márciusig s akkor eladni.

Kérdés: *Joga van-e a községnek az elbirtokolt területet és utat kiméretni; ha igen, kell-e ehhez alispáni engedély? (T. Gy., Rábagyarmat.)* — **Felelet:** Kérdése nem elég világos; hogy pontosan felelhessünk, kérjük szíveskedjék megismételni.

Kérdés: *Szomszédom szántóföldjén nyárfa-dugványokat ültetett. Ha a fák megnőnek, kárt tesznek a vetésben; tiltakozhatom-e a fák ültetése ellen? (Cs. I., Várkesző.)* — **Felelet:**

A visszatérő egészség

gondos ápolást igényel a test súlyos leromlása után. A szervezet sokat kibír s az életerő hatalmas, de a teljes gyógyulást siettetni lehet c é l s z e r ü gondoskodással. A valódi

Diana sósborszesz

edző, erősítő, szinte felvillanyozó hatása már közmondásossá vált. A tagok gyömoszkölése (masszirozása) Diana sósborszeszsel valószínűleg ujjászületés érzését kelti a petyhüdt, betegségtől elgyötört izmokban.

Testes egyéneknek gyakran soványító szempontból is jól beválik az ilyen gyuró módszer.

Törvényes intézkedés, amely megtiltana a fák szántóföldi telepítését, nincsen, de a gyakorlatban nem szokás szántók mellett fákat ültetni. A faültetés ellen tiltakozhat, mert csak legelőterületeket szoktak fásítani a kiszáradás ellen.

Kérdés: Pénzkölesönt szeretnék felvenni, de nem tudom hova forduljak, hogy be ne csapjanak? (K. M., Szend.) — **Felelet:** Forduljon bizalommal a lapunkban hirdető cégekhez, például a Magyar Földhitelintézethez. Amikor a cégtől ajánlatot kér, hiánkozzék lapunkra, így előnyösebb elbírálásban részesül.

Kérdés: 1. Lehet-e kereskedelmi iskolát magánúton végezni? 2. Van-e olyan iskola Magyarországon, ahol 21 éven felüli tanuló is feltesznek ingyenes bentlakónak? (K. I.) — **Felelet:** 1. Igen. A magánvizsgát azután bármelyik iskolánál leteheti. 2. Kérdéséből úgy látjuk, hogy olyan iskolák után érdeklődik, ahova négy polgári elvégzése után veszik fel a növendékeket. Bentlakással egybekötött iskola csak egyfajta van, a tanítóképző. Ide megkísérülheti a felvételi kérését. Ha nem veszik fel, úgy részben magánúton is végezheti. Az utolsó évet azonban rendszeres növendékként kell elvégeznie. Négy polgárral mehet a különböző felsőipariskolákra, elektrotechnikai iskolára, iparrajziskolára, iparművészeti iskolára. Sajnos, ezekre a helyekre bentlakó növendéket nem vesznek fel, mivel az intézetek nincsenek internátussal egybekötve.

Kérdés: Hat évig voltam katona és 1918-ban az olasz harc-térről fejjugással jöttem haza. Rokkantságomat nem állapították meg. Azóta állapotom csak rosszabbodott, most már egyik fülre is megsiketültem, számíthatok-e arra, hogy megállapítják rokkantságomat és hová forduljak, hogy megvizsgáljanak? (K. L., Sziget.) — **Felelet:** Okvetlenül, mielőbb jelentkezzen a járási népgondozó kirendeltségnél. A népgondozó kirendeltség közelebbi helyét a községi elöljáróságon tudhatja meg.

Kérdés: 1. Apám 1918-ban meghalt és negyven hold föld maradt utána. A rém eső rész — 10 hold — helyett, testvérem 1918. évben 1000 koronát, 1922-ben pedig 3000 koronát adott. Mennyit ér ma a két összeg? 2. Követelhetek-e még valamit a birtokból? — (Hadiözvegy, Csongrád.) — **Felelet:** 1. Az 1000 korona körülbelül 460 pengőt ér, a 3000 korona pedig körülbelül 18 pengőt. 2. Nem írta meg pontosan a tényállást. Nem tudjuk, hány örökös maradt; továbbá azt sem írta meg, hogy maradt-e végrendelet az öröklagyó után, vagy nem és hogy milyen rendelkezést tartalmaz a végrendelet. Ha csak ennyit kapott, mint amennyit feltüntet, úgy, véleményünk szerint, még kell kapnia az öröklött vagyomból. Egész pontos választ azonban csak akkor adhatunk, ha az említett adatokat közli.

Kérdés: Többször olvastam, hogy Budapesten 150—200 P-rel óvadékkal már bizonyos állást lehet vállalni. Az óvadékom megvan, valami jobbféle cégnél szeretnék munkát vállalni, de olyan helyen, ahol az óvadékom biztosítva van. Hol kapok ilyen állást, vagy hol tudakozódhatom elhelyezkedés iránt? (M. J., Dicsel.) — **Felelet:** Az óvadékos állásokkal eddig igen sok csalás történt. Volt olyan „főnök”, aki egymásután vett fel tisztviselőket és irodai személyzetet, természetesen óvadékkal együtt. Mikor azután fizetésre került volna a sor, akkor a főnök vagy igazgató megszökött a kisemberek pénzével együtt. Így a legnagyobb elővigyázatira intjük az óvadékos-állást kínálókkal szemben. Levelében nem írta meg, hogy milyen állásba akar elhelyezkedni, mit tud, milyen végzettsége van stb. Csak úgy vaktában nem tudunk semmiféle állást ajánlani. Budapesten a munkaközvetítést a m. kir. Állami Munkaközvetítő Hivatal végzi. Forduljon oda. Címe: VIII., József-utca 33. szám.

Kérdés: 1. Ad-e a földművelésügyi minisztérium a szőlősgazdák részére is kedvezményes műtrágyát? 2. Hol lehet szénkénecet vásárolni? (83/9. sz. előfizető Bakonyzentiván.) — **Felelet:** 1. A kedvezményes műtrágyáról, helyesebben a tizenegy havi váltóhitellel engedélyezett műtrágyáról lapunk július 29-iki 31-iki számában közöltünk részletes tudósítást. A közlemény teljes egészében közölte a földművelésügyi miniszter ur rendeletét, amely szerint a szőlősgazdák is kaphatnak a kedvezményes műtrágyából. A műtrágya végett a Magyar mezőgazdasági vegyipar

r.-t.-hoz (Budapest, V., Sas-utca 27.), vagy pedig a „Superfoszfát” műtrágyaterjesztő és értékesítő r.-t.-hoz (Budapest, V., Árpád-utca 8.) kell fordulni. A műtrágya rendelésénél azt is be kell jelentenie, hogy a műtrágyát a kamatkedvezményrel egybekötött hitelre kívánja. 2. A Hangya-bolt útján, vagy pedig a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetében (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.).

Kérdés: 1. 1921. évben 20.000 koronát adtam árueelőleg címén a Hangya-szövetkezetbe, milyen értékben kaphatom meg most a betett összeget? 2. Nem vagyonszállítási földet kaptam, szeretném kifizetni az árát, hol tudhatom meg, hogy mennyit kell fizetnem? (8565. sz. előfizető, Rábacsanak.) — **Felelet:** 1. Átszámított pengőértékben. A 20.000 korona értéke 1.60 pengő. 2. Kérje a kapott föld árának megállapítását az O. F. B.-től.

Kérdés: Lapjában olvastam, hogy a tehénfogat után nem kell közmunkaváltságot fizetnem, mégis most kivetették nálunk a közmunkaváltságot, mit tegyek? (M. E., Márokföld.) — **Felelet:** Azt hisszük, tévedésből történt. Tessék a község-házán utána nézni. Nem hihető, hogy a tehénfogat után kivesse nek közmunkaváltságot. Eddig sehol sem volt szokásban.

Kérdés: 1926-ban eladtam házamat, amely biztosítva volt. A biztosítást felmondottam a helyi képviselőnél és a tartamengedményt 1927 február havában beküldöttem. Most, 1928-ban újra kérik a biztosítási díjat. Tartozom-e ezt megfizetni? (K. J., Répceszemere.) — **Felelet:** Az 1927. évi X. t.-cikk szerint a kár-biztosítást is fel lehetett mondani, de csak 1927 június 5-ig bezárólag. A felmondásnak azonban vagy ajánlott levélben, vagy községi elöljárósági hitelesítéssel kellett történnie. Az a kérdés tehát, hogy a felmondás szabályszerűen történt-e? Ha igen, akkor a biztosítás hatályát veszítette, ha nem így történt a felmondás, akkor a biztosítás tovább is érvényben marad.

Kérdés: Szegényjogon pereltem és a pert megnyertem, tartozom-e perköltséget fizetni az ügyvédnek? (K. J., Pitvaros.) — **Felelet:** Ha az ügyvédet a kamara rendelte ki, akkor nem, de ha csak ön kérte fel, úgy tartozik a költséget megfizetni; abban az esetben, ha az alperestől ezt semmiféle módon behajtani nem lehet. Másik kérdésére jövő számunkban válaszolunk.

Kérdés: 1. Ácssegéd vagyok, a mesterem nem írta be a munkakönyvembe az alkalmaztatásom idejét, ami miatt most nem tudom kiváltani az iparendélyt, hová forduljak, hogy megkapjam az engedélyt? 2. Mennyi ideig kell dolgoznom, hogy ipart válthassak? (7526. sz. előfizető, Deter.) — **Felelet:** 1. Ha nincsen elegendő gyakorlati ideje, akkor vizsgáznia kell. Forduljon az elsőfoku iparhatósághoz, a főszolgabíróhoz. 2. Rendes körülmények között két évig.

Kérdés: 1921-ben kölcsönadtam három napra 350 koronát. Az adós még máig sem fizetett, mit követelhetek? (Győrszabadhegyi előfizető.) — **Felelet:** Amint azt már többször megirtuk, a készpénztartozásokat a törvény nem valorizálja. De tekintettel arra, hogy ön akkor csak három napra adta és az adós vétkes mulasztása miatt tetemes kárt szenvedett, méltányos némi átértékelés. Az összeg mai értéke körülbelül: hét pengő.

Kérdés: 1. Az állami soffőriskolába szeretnék inasnak menni, hogyan lehetséges? 2. Létezik-e Budapesten olyan soffőriskola, ahol ingyen tanítanak és a végzett soffőröket Amerikába viszik? 3. Mennyi fizetést kap egy vámor és mennyit egy honvéd? 4. Hol vesznek fel Budapesten levélhordókat? (T. F., Zala-rér.) — **Felelet:** 1. Az állami soffőrtanfolyamokat a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet (Budapest, VIII., József-körút 8. szám). Inasokra a tanfolyamnak nincsen szüksége. Az intézet azonban szokott az intézet műhelyébe géplakatos- és szerelőinasokat felvenni, de igen ritkán; mert a műhelyekben egyébként az állami felsőipariskola tanulói dolgoznak. A felsőipariskola géptechnikusokat képez. Felvételi kellék négy polgáriiskolai képzettség és egyesített gyakorlati működés. 2. Ilyen iskola nincsen. 3. A próbaidő után körülbelül negyven pengő, a honvédek járuléka is körülbelül ennyi. 4. Levélhordókat a postavezérgazgatóság vesz fel, — ha szükség mutatkozik. A vezérgazgatóság: Budapesten, I., Krisztina-körút 12. szám alatt van.

Tudja azt már minden tevé, oicsó husnak hig a leve
Mi tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schvarcz.

LOKOMOBIL-, FECSEKENDŐ-, KÖT-SZERLADÁK, SZÁRNYSZIVATTYÚK, TÖMLŐK, CSŐVEK, ARMATURÁK minden üzemszükségleti cikk

VERMOREL - PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

Schvarcz József és Tsa Budapest

Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

(Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.)

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

d . a . a

(Beküldte özv. Kakuja Mihályné Ujkécskéről.)

2. Pontrejtvény.

S . v . t . g

(Beküldte ifj. Varga Imre Okányból.)

2. Betű- és szórejtvény.

P			
an	viza	?	atya
o			(a=á)
	i	s	gally

(Beküldte Faragó János Jászárokszállásról.)

4. Szórejtvény.

apró	fiu	csuka	maszk
			(a=á, c=a)

(Beküldte ifj. Szakál József Kercéről.)

5. Pótlórejtvény.

— stván	— agy	— eres	— nta	— ma
— ó	— lmos	— alom	— agyar	— óna
— enger	— át	— gér	— ndrás	— ál
— mber	— ér	— át	— ár	

(Beküldte ifj. Végh Gyula Biharnagybajomról.)

6. Szórejtvény.

m (-ff) rúd

(Beküldte ifj. Peresztegi József Reziből.)

7. Tréfás talány.

Nem kék zománcos,
Nem nagy tűzhely,
Nincs rajta a szennyes.

(Beküldte Csikai S. Mihály Tiszaladányból.)

8. Pontrejtvény.

i . s . e . b . n . i . i . n . m . s . l . t . o . i .

(Beküldte Zilahy Juliska Kislétéről.)

9. Névrejtvény.

Ottó, Géza, Albin, Sebő, Artur, Flóra, Rudolf

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy megszállott magyar város nevét kapjuk.

(Beküldte Kovács Pál Rédiéről.)

10. Pontrejtvény.

T . t . r . á . á .

(Beküldte ifj. Bodri István Szekszárdról.)

11. Szó- és betűrejtvény.

Űt kutya $\begin{matrix} e & e \\ e & e \end{matrix}$

(Beküldte ifj. Tóth István Alsóvadásról.)

12. Szórejtvény.

A mi nélkül nem élhetünk V. László A

(Beküldte Kovács Lukács Kisújszállásról.)

13. Betű- és szórejtvény.

juh	S	örvény	h	helyiség	(-a)
	R				(e=ó)

(Beküldte id. Gulyás József Borsosgyőrből.)

14. Pontrejtvény.

. á . o . s . i . ü . n . m . e . i . o . o . ó

(Beküldte ifj. Szabegynszky János Kondorosról.)

15. Szórejtvény.

Ri	A	Fertő	$\begin{matrix} e & e & e & e & e \\ & & & & e \end{matrix}$
----	---	-------	--

(Beküldte Molnár István Nagypallról.)

16. Szórejtvény.

Ki mén 100 centiméter

(Beküldte Peti János Liszéről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 48-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 42-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betűrejtvény: Pálinka. 2. Betű- és szórejtvény: Arany parmen. 3. Betű- és szórejtvény: Akácafa. 4. Versesrejtvény: Kalapács. 5. Szórejtvény: Ebédli. 6. Szórejtvény: Árpád apánk. 7. Szórejtvény: Villanyvezeték. 8. Pótlórejtvény: Kinizsi Pál. 9. Névrejtvény: Ártánd község. 10. Betű- és szórejtvény: Kiskunfélegyháza. 11. Betű- és szórejtvény: Ebédelő. 12. Szórejtvény: Országos vásár. 13. Betű- és szórejtvény: Az idén nagyon kicsi tengeri termésünk volt. 14. Szórejtvény: Naptár. 15. Szórejtvény: Császárkörte. 16. Szórejtvény: Fürdik a holdvilág. 17. Szórejtvény: Isten előtt mindenki egyenlő. 18. Pontrejtvény: Megkondult a kecskeméti öreg templom harangja.

Helyesen megfejtették: Nagy Boldizsár, ifj. Horváth József, Nagy Juliska, ifj. Póttendy István, Ónodi Emília, Vogel Annuska, Paukovits Emília, Tóth S. András, Gachal Annuska, Buzás Sándor, Gergely József, Butka Ferenc, Záhonyi Imre, Török Ferenc, Tréki József, Briucher József, Berecz István, Zágony Jakab, Baranyai Imréné, László Lajos, Décsi Polgári Olvasóegylet, Kiss Ágoston, Peták Vilmos, Szücs Ferenc, Galambos Margit, Karcagi Nemzeti Olvasókör, Papp András, Tóth György, Hajós Teruska, Imrédy Mária, Kiss Gy. József, Bedő István, ifj. Sautek Imre, Diószegi Lajos, Timár Gergely, Gere Piroska, Asztalos János, Lipták Ferenc, Liptákné Lengyel Anna, Zilahy Juliska, Végel János és Domján Dezső.

Jutalomkönyvet nyertek: Vogel Annuska (Dunabogdány), Zágony Jakab (Hajdunánás), Kiss Gy. József (Nagykorpád), Tóth György (Rábagyarmat) és Gergely József (Tófej).

A 43. számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Hosszulejratu törlesztéses kölcsönöket

folyósítatunk 35 évre legalacsonyabb kamat, 100 százalékos kifizetés mellett. A kölcsön stornódíj nélkül bármikor visszafizethető. Kamat- és tőketörlesztés félévenként utólag fizetendő. Bekebelezés bélyeg és illetékmentes.

Költségelőlegei nem fogadunk el.

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., Lipót-körut 10 (Tulajdonosok: Okányi és Irmier okleveles gazdák)
Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles telekkönyvi kivonat és hiteles kataszteri birtokiv. Tanácsot adunk minden gazdasági vonatkozású ügyben.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(24. folytatás.)

XVI. FEJEZET.

A levegő királya.

A döntő harc ideje közel volt s ezért Haig már a haditervet is kifőzte magában. Mindenekelőtt arra törekedett, hogy ő előbb megpillanthassa a repülőgépet, — mert nem volt kétségben aziránt, hogy Zentay munkába lép, — mint a banditák. Itt néhány pillanatnyi előny is döntő sullyal esik latba, mert biztosítja a kezdeményezést.

Olyan helyet keresett ki a tisztáson, ahonnan megszire elláthatott abban az irányban, amelyben a repülőgépnek fel kellett tűnnie. Ez a hely alig tíz lépésnyire volt a két leánytól, így néhány ugrással mellettük teremhetett, ha a szükség úgy kívánta volna. Leült a földre és úgy tett, mintha a fegyvereit vizsgálná át, rendben vannak-e? Közben kiszedte a revolveréből az élestöltést és egy füstfejlesztő patront csusztatott helyébe. Ezzel akarta megadni a jelt a magyar fiúnak. Félszemmél a két leányra, félszemmél pedig az égre figyelt s halkán dudolgotatott valamilyen dalt. Olykor-olykor feszülten hallgatózott, nem hallja-e a motor berregését. Kicsit aggodott is, hogy Zentaynak nem sikerült kijavítani a motort s így az „Eagle“ nem csatlakozhatik be a küzdelembe, kételkedése azonban hamar eloszlott, ha a magyar fiu kemény akaratára és acélos erejére gondolt.

— Nem fog cserbenhagyni minket, — biztatgatta magát s lopva bátorító pillantást vetett a két leány felé, akik néma könyörgéssel lesték minden mozdulatát.

Egyszerre úgy érezte, hogy valaki merően nézi őt. Felemelte fejét s kissé oldalt pislantott.

Alig három-négy lépésnyire tőle, ott állott Wilkinson, mellén keresztbefont karokkal és gyanakvó tekintettel.

Haig elmosolyodott.

— No, öcsém, — kiáltotta feléje — elpárolgott-e már a haragod?

És tüntetően ismét rágyujtott a pipájára.

Wilkinson közelebb jött és gunyos tekintetével végignézte.

— Mit bámulsz? — mordult rá az ál-Savage. — Nem láttál még ilyen csinos legényt, mint amilyen én vagyok?

Wilkinson ajkán ördögi mosoly futott végig. Még egy lépést tett s már egészen Haig előtt állott. A szemét nem vette le egy pillanatra sem róla.

Megállt és pokoli gunnyal ezt kérdezte:

— Mire való ez a komédia?

Haig felemelte a fejét s nagyot szivott a pipájából.

— Hogy mondtad? — kérdezte csodálkozva.

Wilkinson — még mindig összefont karokkal állva — dobantott egyet.

— Ügyes színész vagy . . . de színész vagy . . .

Csak tudnám, hogy ki vagy tulajdonképpen . . .

Ez a vigyázatlansága tudtára adta Haignak, hogy Wilkinson egyelőre még csak gyanakszik, de még nem ismerte fel, hogy ki rejtőzik a Bill Savage álarca alatt.

— Színész? — nevetett Haig. — Te ugyan jól mondod! Fiatal legénykoromban én is megpróbáltam, hogy komédiás legyek, de az első estén kifütyültek s a direktorom revolverrel fenyegetett meg, hogy szitává lő, ha mégegyszer meglát a bandája közelében. Mert banda volt az, nem művésztársulat. Akár hiszed, akár nem, én voltam az egyetlen tehetséges komédiás közöttük, csak hát persze, az embereknek más volt a véleményük. Ostobák voltak, átkozottul ostobák . . .

Wilkinson türelmesen végighallgatta s ezalatt ajkán szüntelenül ott játszadozott a gunyos mosoly.

— Darálni tudsz, mint egy malom, — mondta azután. — Ugy folyik az ajkadról a hazugság, mint a Niagara vize . . .

— Ah, a Niagara! — csillant fel Haig szeme. — Az aztán a nagy komédia! Egész életemben mindig az volt a vágyam, hogy lássam egyszer, mert átkozottul gyönyörűséges dolgokat hallottam róla . . . és sohasem sikerült meglátnom. A magunkfajta nyugati embereknek nem tanácsos keletre menni, elhagyni a hegyeinket, amelyek ha forrók és kopárak is, de mégis csak megvédnek . . . De te . . . te láttad, bizonyára láttad már a Niagarát!

Wilkinson kegyetlen nevetést hallatott:

— Nem sülsz ki a szemed ettől a sok locsogástól? — kérdezte kajánul.

Haig megvetéssel legyintett egyet:

— Átkozottul goromba fickó vagy! Semmi tisztelet sincs benned az öregek iránt . . .

(Folytatjuk.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

D. I., Zomba. Verse nem közölhető. Tévesen értelmezi Mindszentelek ünnepét. — Sz. K., Kereza. Verse nem ügyetlen alkotás, de nem mond semmit. Mélyebb gondolatokat verseljen meg. — B. J., Gamás. Őszi verssel bőven el vagyunk látva, ezért az Ön — egyébként sikerült — költeményeit nem közölhetjük. — Ifj. B. K., Szabadhidvég. A fenti üzenet Önnek is szól. — N. J., Pálmonostora. Kis versecskéjét közölni fogjuk. — F. A., Dévaványa. Régebben elfogadott versei bizony még nem kerülhettek sorra, de már igen közel vannak a közléshez. Néhány hét múlva már egynek sorát ejtjük. Beláthatja, hogy kivételt nem tehetünk. Most beküldött versei közül is közlünk egyet. — Dlavso. Öntől jobb verseket is kaptunk már. — K. Gy., Söly. Ezek a versei nem felelnek meg. Öntől is jobbakat várunk. — N. N., Pálmonostora. Őszi versei jók lennének, de már idejét multák. Sok őszi vers vár közlésre, mire ezeknek sorát ejthetnők, nem lennének időszerűek. Örömmel látjuk fejlődését. — K. P., Szaporca. „Hozzát fohászokodunk“ című versét a közlendők közé soroztuk. — Ifj. S. E., Kiskunhalas. Ugy érezzük, Öntől jobb verset is kapunk. — K. I., Dorozsma. Ezeket a verseket nem közölhetjük. — T. S. A., Orosháza. Válogatunk belőlük. — H. T., Fehértó. A rejtvény jó. Türelmet kérünk, rövidesen megkapja. — K. J., Hajdusoboszló. Közölünk belőlük. — M. F., Vésztő. Fogadja legőszintébb köszönetünket előfizetőgyűjtő munkájáért. — A. P. Tessek beküldeni. Versére sor kerül. — P. L., Kiskorpád. Válogatunk belőlük. — T. J., Kontó. Közöljük. — T. F., Kiskunfélegyháza. Jó. — A. J., Tótkomlós. Közöljük.

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA“
hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás,
hajmolyosodás legtokéletesebb gyógyszere.

„GAMMA“
hajszappan

teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a fej és a hajbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Kapható mindenütt
FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi-utca 46. szám. Telefon: József 464—71.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

November 4-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Alattyán, Alberti. — **Állatvásár:** Ráckeve. — **Kirakodóvásár:** Budapest.

November 5-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Alsópaty (sertésvásár bizonytalan), Alsóság, Attala (sertésvásár bizonytalan), Darány (sertésvásár bizonytalan), Dunaszekeső, Győrasszonyfa, Kenderes, Marcali, Mernye (sertésvásár bizonytalan), Mike, Nyirbakta, Pécs, Poroszló, Sátoraljaujhely, Szentendre, Szikszó, Szill, Tiszaluc, Tolna, Veszprém (alsóváros), Vép (sertésvásár bizonytalan), Zalagyömrő (bizonytalan), Zalalövő (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Hatvan, Mezőtur. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Kővágóörs. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagykapornok. — **Kirakodóvásár:** Budapest, Ráckeve.

November 6-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Göresöny, Iván, Jánoshalma, Karmaes (sertésvásár bizonytalan), Lénárdaróc, Nagykanizsa, Sármellék, Velence. — **Állatvásár:** Simontornya, Tata. — **Marha- és kirakodóvásár:** Óriszentpéter. — **Kirakodóvásár:** Hatvan, Mezőtur, Sátoraljaujhely, Budapest.

November 7-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Kaba (sertésvásár bizonytalan), Kaposvár (sertésvásár bizonytalan), Lébény, Patea (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Simontornya, Tata, Budapest.

November 8-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Enes, Ibrány, Lajoskomárom, Marcaltő, Putnok, Tabajd. — **Állatvásár:** Celldömölk, Tiszafüred. — **Kirakodóvásár:** Lövő, Budapest.

November 9-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Vasvár (sertésvásár bizonytalan). — **Marha- és sertésvásár:** Gyoma. — **Kirakodóvásár:** Budapest.

November 10-én, szombaton.

Lóvásár: Gyoma. — **Kirakodóvásár:** Budapest.

TRÉFÁK

Szántáskor.

— Csálé te Sugár, essen beléd a lépfene... (egy pillanat múlva): Uram Isten! Ne hallgass meg, mert... drága az ökör...

(Beküldte Szilágyi János B. Derecskéről.)

Akasztófahumor.

Két városi ember künnjárt egy faluban és munkások felől érdeklődtek. Az országút szélén üldögél egy öreg, szegény bácsi, meg a felesége. Kérdik tőle:

- Hogy élnek kendtek?
- Ugy élünk, mint az angyalok.
- Hogy-hogy?
- Az angyalok se nem esznek, se nem isznak.

(Beküldte Simon Dezső Bedegről.)

Hasznos folyadék.

- Tudod, hogy a víz a leghasznosabb folyadék?
- Mi közöm hozzá, nem vagyok én — korcsmáros.

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsszénájáról.)

Ahogy tetszik.

Nagyságos asszony: Hogy értsem ezt, Teri? Mi az, hogy a puccerrel, a százados ur pedig a nagyságával...

Szakácsnő: Ahogy tetszik. Például, én így értem: Én a puccerrel, a százados ur pedig a nagyságával...

(Beküldte Mentés István Lentiszombathelyről.)

A furfangos cigány.

Lopáson fogják a cigányt a csendőrök s bekísérik a lopott holmival a bíróhoz. Utközben találkozik a komájával.

— Nézd csak már, more, hová mész ilyen készütséggel?
— Megyek vadászni s ezek az urak hozzák utánam a pus-
kát, — hangzik a válasz.

(Beküldte ifj. Oborni Dénes Cserháthalápról.)

Elárulta magát.

Kohn Jajtelesz bebiztosította rozszant vityillóját. Egy hét múlva a padláson kanócot helyezett el, pontosan kiszámítván, hogy a háznak délután öt óra tájban kell kigyulladni. Mint, aki jól végezte a dolgát, elment hazulról s a kert végén lévő réten lefeküdt aludni. Egyszerre csak keltegetik Kohnt:

- Szerencsétlen ember, fuss haza, hiszen ég a házad?
- Hát már öt óra van? — szólja el magát a Kohn.

(Beküldte Kampis Géza Halászból.)

Cigányésszel.

Éjfél tájban cigányok jöttek az egyik városi vendéglőbe. Le-telepedtek egy asztalnál, de mert nagyon hangosan viselkedtek, rájuk szólt a pincér:

— Csend legyen! Az az ur a szomszédasztalnál nem tud olvasni!

— Nem tud olvasni? Hát aztán, nagy dolog az? Én se tudok olvasni!

(Beküldte Bene Lajos Mattyrol.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak október hó 29-én.

Gabonatözsde. Készárupiac: Buza tiszavidéki 77 kg-os 26.10—26.25, 78 kg-os 26.35—26.50, 79 kg-os 26.60—26.70, 80 kg-os 26.75—26.85, felsőtiszai 77 kg-os 26.05—26.20, 78 kg-os 26.30—26.45, 79 kg-os 26.55—26.65, 80 kg-os 26.65—26.75, fejmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 25.95—26.10, 78 kg-os 26.20—26.35, 79 kg-os 26.45—26.55, 80 kg-os 26.55—26.65, pestvidéki 77 kg-os 25.95—26.10, 78 kg-os 26.20—26.35, 79 kg-os 26.45—26.55, 80 kg-os 26.55—26.65. — **Rozs** pestvidéki 24.20—24.30, más 24.20—24.30. — **Árpa** elsőrendű 26.60—26.85, közép 26.50—26.65, sörárpa felv. 28—29.25, egyéb 27—28. — **Köles** 25.50—26.50. — **Repce** 46.50—47. — **Zab** elsőrendű 26—26.25, közép 25.50—25.75. — **Tengeri tiszántúli** —, egyéb 31.50—32. — **Korpa** 19.25—19.50. — **Lucerna** 155—170. — **Lóhere** 180—200, arankás 160—180 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Buza márciusra 28—28.02, májusra 28.80—28.82. — **Rozs** márciusra 26.62—26.64, májusra 26.96—27. — **Tengeri** májusra 29.94—29.96, júliusra 30.42—30.44 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 52—56, duplanullás finom tészta 42—46, nullás 42—46, kettős főzőliszt 40—44, négyes kenyérliszt 39—42, hatos 35—40 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kilogrammonként, minőség szerint: Bab, fehér 80—84, bab, fürj 76—80, baltacimmag 62—67, borsó, Viktória 45—52, bükköny, tavaszi 33.50—35.50, csillagfürt 24—26, fehérhere 185—215, kendermag 47—50, köles, fehér 38—40, köles, vörös 31—33, lenmag 44—48, lóbab 35—36, lóheremag, arankatartalom és minőség szerint 185—200, lucernamag, arankatartalom és minőség szerint 160—180, mák, étkezési célokra 118—124, muharmag 52—56, mustármag 52—54, nyúszapukamag 160—175, pohánka 26—28 pengő.

Abraaktakarmányiac. Árpakorpa 23.50, borsókorpa 25, borsó-takarmányliszt 26, buzakonkoly 21, buzakorpa 20, buzatakarmanyliszt 24.50, gabonamoslék szárítva 29, konkolydara 22.50, köleshéj darálva 13.50, lenmagpogácsa 33, napraforgópogácsa 30, repcepogácsa 26, répa-szelet, szárított 19, rozskonkoly 21, rozskorpa 20.50, rozstakarmanyliszt 24.50, szójababpogácsaliszt 36, tökmagpogácsa 32 pengő métermázsánként.

Takarmanylvásár. Réti széna, elsőrendű, ó 16—18.50, réti széna, másodrendű, ó 14—15.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 10—13, muharszéna 18—20, takarmányrépa 4, alomszalma, elsőrendű, 5.40—6, alomszalma, másodrendű, 4—5 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagybani árak: Étkezési Krüger-burgonya 8.20—8.70, étkezési Woltmann-burgonya 7.80—8.20, Ella-burgonya 11—12, nyári rózsaburgonya 18—19, őszi rózsaburgonya 12.50—13 pengő, szabócsi feladállomásokon. Dunántúlon körülbelül ugyanezek az árak voltak érvényben. Ipari Woltmann-burgonyáért feladállomásokon 6—6.50 pengőt fizettek, dunántúli állomásokon 6.50—7 pengőt.

Szurómarhavásár. Élőborjúk, belföldi szopós, elsőrendű 1.40—1.50, kivételesen 1.52, másodrendű 1.16—1.30 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészmehék és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.92—0.96, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.92—0.98, 1½—2 éves üszők 0.92—1, 1½—2 éves tinók 0.88—0.92, fiatal friss fejős tehén 1.35—1.40 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb minőségű 96—116, kivételesen 120, középminőségű 78—94, gyengébb 54—76; bika, legjobb 94—108, közepes 78—92, gyengébb 60—76; tehén, legjobb 92—112, kivételesen 118, középminőségű 66—90, gyengébb 42—64; növendékmarha 52—96; kicsontoznivaló marha 28—40 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 130—148, közepes sertés 150—164, nehéz sertés 166—174 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Gyapju. Tájékoztató árak: közönséges gyapju 2.40—2.60, bárány-gyapju 2.15—2.30 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr (magyar) 1.45—1.55, marhabőr (tarka) 1.55—1.65, borjubőr (hosszu lábbal) 2.60—2.80, juhőr 1 pengő kilogrammonként.

Husvásár. *Marhahus a nyílt piacokon:* Vesepecsenye, tisztított 400—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 200—340, fartő, hátszín, esontos oldalas, tarja, szegye 160—300, gulyásnak való 100—200 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús:* Felszeletelt comb 320—440, sütnivaló 180—360, pörköltnek való 140—240 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhús:* Juhcomb 180—240, gerinc, lapocka 140—220, pörköltnek való 120—180, bárányhús hátulja 320—360, eleje 240—280 fillér kilogrammonként. — *Sertéshús:* Friss karaj 240—360, friss comb, tarja, lapocka 200—280, friss oldalas 180—260, kocsonyának való 80—160, vese velővel 200—260, füstölt karaj, tarja, lapocka, oldalas 260—400, olvasztani való szalonna 240—270, sózott kenyérszalonna 260—300, füstölt 260—300, hárj 280—300, zsíros topertő 260—300, helybeli sertésszir 266—290 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő állatok a nyílt piacokon:* Tyúk 300—450, csirke 120—350, ruca 250—900, lud 500—1800, pulyka 400—1200 fillér darabonként. — *Leölt állatok:* Tyúk 220—320, csirke 260—400, hizott ruca 220—270, sovány 170—210, hizott lud 220—280, sovány 170—200, hizott pulyka 240—260, sovány 180—220, ludmáj 500—1200, ludzsír és hárj 260—430, ludaprólék 150—200 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 16—18, főzőtojás 14—16 fillér darabonként.

Vad. *A nyílt piacokon:* Nyul bőrben darabonként 320—600, fácán darabja 420, fogoly darabja 220—280 fillér.

Hal. *Élő állatok a nyílt piacokon:* Harsca 450—600, csuka 200—280, ponty 200—320, kárász 160—200, compó 180—220, apró, kevert hal 140—180 fillér kilogrammonként. — *Rák:* Folyami rák 20—80 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. *A nyílt piacokon:* Teljestej 40—44, lefölözött 16—20, yoghurt 100—155, tejszín 350—400, tejföl 180—220, centrifugált teavaj tömbben 540—580, 10 dkg-os csomagolásban 620—720, főzővaj 460—520, szedett vidéki vaj 440—500, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 60—80, juhturó 320—360, kevertturó 200—320, hazai ementáli sajt 540—600, hazai trappista 300—440 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. *A nyílt piacokon:* Lenese 100—140, hántolt egész borsó 110—140, feles 92—120, fehér, aprószemű bab 80—120, nagyszemű 90—120, színes 80—120, finom árpakása 90—120, durva 60—90, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. *A nyílt piacokon:* Sárgarépa kilogrammja 26—50, sárgarépa zöldjével csomója 8—30, petrezselyem kilogrammja 28—50, petrezselyem zöldjével csomója 6—30, zeller ujdonság, zöldjével darabja 6—30, kalarábé zöldjével darabja 6—14, kevert zöldség 24—40, karfiol 50—120, vöröshagyma zöldjével csomója 4—8, makói vöröshagyma 26—30, közönséges vöröshagyma 20—26, fokhagyma csomója 50—80, cékla 20—40, hazai fejeskáposzta 16—24, savanyított káposzta 50—60, kelkáposzta 30—60, vöröskáposzta 40—60, torma 60—220, rózsaburgonya 20—28, közönséges 14—22, kifli 30—50, tömör csiperkegomba 220—600, ehető tinóru gomba 200—400, mezei csiperkegomba

140—280, szekfügomba 120—400, fekete retek 20—40, hónapos retek csomója 10—20, ecetes ugorka 150—200, vizes 100—120, apró, hegyes zöldpaprika darabja 1—3, tölteni való 3—6, savanyított zöldpaprika kilogrammja 120—160, főzőtök 30—46, gyalult 46—70, paradicsom 30—60, zöld vajbab 140—260, hüvelyes zöldborsó 140—200, sóska 35—60, tisztított paraj 50—100, gyökerez 30—50, főzött paradicsom literje 90—120 fillér.

Gyümölcs. *A nyílt piacokon:* Nemes fajalma 60—140, közönséges 30—80, nemes fajkörte 60—140, közönséges 40—80, berzencei szilva 28—56, szilvaiz 120—180, gyümölcsiz 140—320, csipkeiz 80—100, som 35—50, őszibarack, magvaváló 50—240, nem magvaváló 40—160, befőzni való 40—160, áfonya 160—220, csemegeszőlő 80—120, kevert 50—90, közönséges szőlő 40—60, bornak való szőlő 30—40, dió 80—200, dióbél 400—580, héjazott mogyoró 360—440, héjazott mandula 600—800, gesztenye 50—90 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. *A nyílt piacokon:* Édes nemes-paprika 600—700, félédes, gulyás 480—600, rózsapaprika 360—500, erős 260—300, kereskedelmi 200—250, kék mák 140—160, közönséges 100—120, pergetett méz 220—260, házi sziniszappan 140—180, közönséges háziszappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Szesz és szeszestitalok. *A szeszüzletben a szeszárak a legutóbbi jegyzés szerint változatlanok maradtak. A gyümölcs-pálinka-üzletben az élénk kínálattal szemben a kereslet is élénkebb, ótörköly 5, ujtörköly 4—4.10, seprőpálinka 4.70—4.80, nyáriszilva 4.80—5, kékszilva 6.40—6.50, borpárlat 5.80—6 pengőig kelt a termelőállomáson 10.000 literfokont és 2 százalék forgalmi adó.*

Fapiac. *Fenyőfában az erdélyi termelők újabb 3—5 pengős áremelést léptettek életbe, míg a szlovenszki fenyőfa ára egyelőre változatlan. Tüzifa az enyhe időjárás folytán lanyhább. Elsőrendű száraz bükkhasáb: erdélyi áru 236—250 pengő, szlovák áru 1250—1643 csehkorona, míg jugoszláv tüzifa 2250—1600 dinár vagononként magyar határállomáson. Belföldi elsőrendű hasáb 230—250 pengő vagononként feladóállomáson. Keményfa kereslete gyenge, az árak alig változtak. A termelőkkel való forgalomban tölggyömbfa minőség szerint 38—55, kőrörök 40—55, gyertyánrörök 28—35, szilgyömbfa 23—28 pengő köbméterenként az állomáson.*

Idegen pénznemek vételi és eladási ára október 29-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. — *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.75 (27.90); dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* Csehkorona 16.94 (17.02); szerb dinár 9.99 (10.05); francia frank 22.40 (22.60); lengyel zloty 64.10 (64.40); román lei 3.43 (3.48); osztrák schilling 80.45 (80.80) fillér. **Arany- és ezüstpénzek.** Huszokoronás arany 23.20 (23.30); ezüst egykoronás 0.44 (0.45); régi ezüst forint 1.18 (1.20); ötkoronás 2.20 (2.30) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egérintő
„RATINOL“
sváb, rusznai-, csótány-irtószer,
biztos hatású irtószer, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja
Ratinol Laboratorium, Budapest
VII., Murányi-utca 36. szám.
Prospektus ingyen!

MÁTHÉ ANDRÁS
vörösrézüzem gyára. Újpest, Károly-u. 17.
Legmodernebb pálinkafőző készülékek raktára. Telefon: Újpest 28. szám. Nyugatitól B. villamossal.
Kérjen árajánlatot.

Mravkó József utóda
Gyurusz György
puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, Károly-körut 22
(Röser-bazár udvarban.)
ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. ELAD: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Szakorvosi -rendelő vér- és nemi-betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.
VII. Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

A „Dasárnap“ a falusi gazdák lapja.

A „Baromfitömő készülék“ -kel
egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés, Nincs fölfázás, derékfájás és kézkisebezés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült
Kérjei. árjegyzéket.
Cím
Kugler Sándor, Makó.

A legelőkérdés és annak fontossága
Írta: **Dr. Piukovich József**
Pestvármegye tb. főszolgabírája.
Ára 8 pengő
Ez a rendkívül becses mű azt az utat igyekszik megkeresni, amelyen a nagyjelentőségű kérdés a szükséges orvoslást megtalálhatja és az anynyira fontos legelőkérdésnek javulását kedvezőbb körülmények közé óhajtja hozni. Kapható **A VASÁRNAP** könyvosztályánál, Budapest, Ó-u. 10.

A világot 33 év óta uraló eredeti angol THE CHAMPION
kerékpárokat és Cantral Bobbin sülyeszős varrógépeket havi 20—24 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, nyereg, lánc, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk. — Külső gumi 6.50 pengőtől, belső gumi 2 10 P-től. **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár-nagykereskedők, Budapest, József-körut 41.
1000 képes árjegyzék ingyen.

